

Szerkesztő: Madách J. & Salgótarján, Főút 47.
Telefon: 1. apost.
Hirdetők: ...
Feloldó szerkesztő és kiadó: Szántay István

A MUNKA

Régielték Szombaton.
Hogyadóra 2 Pengő
Postaszám: 28.744 m
Apróhirdetők: havonta
8 fillér, a legkisebb hirdetés 30 fillér.

Társadalmi és politikai hetilap Laptulajdonos: „A Munka” laprészlelet
Szerkesztő bizottság: Csengődy Lajos dr., Horváth László, Köntsey Ferenc, Lapszakszty János.

VII. évfolyam. 11. szám. Ára 24 fillér. Salgótarján, 1929. március hó 16.

Március 15.

Irtá: Kusztar Lajos.

A nagy Természet megrázkódtott. Megérezte a Nap simogató sugarait, amellyel téli álmából akarja felebrazteni. Mintha egy delejes áram, a tavasz életre keltő villanyos útése szaladt volna végig tagjain, hogy figyelmeztesse a tavaszi pirkadás, a tavaszi kikelet, a zsendülés a rügyfakadás csodás, misztikus időszakára. Sz az Öreg Föld, a nagy Mindenség ez égi Vándora ébred is már hosszú ideig tartó téli álmából, dermedt, fagyos letargiájából. Megrepedezik fagyott földje, hargogva szakad szét a folyók, patakok jégpáncélja; a föld olmos szürkésege lassankint barnás színt kap, hogy várakozó reménységgel fogadja a Természet legfenségesebb évszakát, a tavaszi renaissance-t, újjászületést. S itt-ott dugja is ki lejeckéjét a gyenge fűszál, fakad a fa rügye, hogy nap éltető csököjtől majdan lombba zöldeljen, virágba boruljon.

De mintha az idén kéne a természet újjászületése. A csalóka napsugár is mintha csak enyelegne veünk, hogy hátráltassa a lombfakadás, virágnylás csodásan szép ünnepét. Pedig nemcsak a nagy Természet fakadása, a március, hanem a lelkek újjászületése is. Az emberi lélek is igyekszik lerázni a tél zord hangulatát, hogy helyette a nemes érzések, az akarni tévés, a tenni akarás, az alkotni tévés szép és tiszta eszméi foglalják el a szív rejtekeit a izzék el a tél nyomászó gondolatvilágát. A tavasz a szabadság időszak: A történelem ódon, idősárgult, avatag lapjai szerint mintha összefüggés lenne a természet újjászületése és a szabadságmozgalmak között. A népek bílcseinek, a milliók szellemi és gazdasági béklyóinak lerázása a

legtöbbször tavasz idején volt. Talán a tél nyomásztól, ényomó letargiája tavasszal robban ki, hogy annál döbbenetesebben s ellenáthatatlanul követelje a szent szabadság hármasságát, a szabadságnak, a testvériségnek és az egyenlőségnek diadalra jutását.

S nekünk elárult szegény magyaroknak különösen kedves a szabadság hónapja. Húsz ezrelét 81 évvel tavaszi rügyfakadások pántant ki a magyar szabadság bimbója, hogy abból a magyar alkotmányosság hatalmas, lombos fája sarjadjon ki. S az új magyar alkotmányosság alapilléreit oly államférfiak, oly kormányvezetők hazafiak rakták le, akiknek személyében bizton remélhettük, hogy a magyar államalkotás és államépítés munkája mindaddig fenn fog állni a mindaddig hirdeti a magyar dicsőség géniuszat és a magyar faj hegemoniáját, amíg csak az utolsó magyar ember porait szét nem hordja a kóbor szél, s valóra válnak a költő halhatatlan szavai: „Él őseink hazája.”

De jött a világháború Európa testét a háboru undok kelevénye lepte el, hogy abból a nemzetek pusztulásának gennyes árja törjön elő. Népek pusztultak el, nemzedékek töröltek ki az Élet könyvéből, s a vérgőzös fertőző pára fojtó süllyal nehezített Európa népeire, hogy elbintse a kétségbeesés, a nyomor a vele együtt az erkölcsi zülles s a lelki rothadás miazmáit.

De talán egy nemzetet sem sújtott le annyira a világháboru véres taglója oly durván s nyersen, mint éppen szegény Hazánkat. Ezer éves alkotmányunk semmisült meg, ezer éves országunk törött darabokra a porlyocapások alatt. S a barbár győzők gunyos röheje mel-

lett tördelték ki Szent István koronájának legszebb drágaköveit, hogy éhes varjak, döggeszelyűk, hiénák martaléka legyen az elesett, letiport magyarországi természeti kincseiben legzavdagabb kulturvideke.

Azután jött a nemzet egyik legszomorubb korszaka; a letargia időszaka. Magyarország a rettenetes megsemmisítés után aléltan feküdt az utódállamok műtőasztalán s úgy látzott már, hogy soha többé nem tör magához azokból a sebekből, amelyeket a trianoni szegyenpontokban kapott.

De: „Él magyar, áll Buda még.” A turáni faj szivóssága győzedelmeskedett a magyar nemzet tetzahalála felett s a nemzetcsönkítők elrémülve látták, hogy a magyar nemzet élniakarasának utolsó energiájával közi be azokat a tátongó sebeket, amelyek ütőereit szakították szét.

S az idő mindent begyógyító ereje enyhítő irt hintett a nemzeti fájdalom sajjó sebeire, hogy azok lassan, de megis behégedtek, s ma már fájdalommal érzessel bár, de egy jobb jövőbe vetett reménységgel ünnepejük meg a szabadság napját, azzal a reménységgel, hogy lesz még magyar ünnep a világon!

De a szabadság ünnepének e magaslatos napján mégis a visszalemelekezések keserű könnye toltul szemünkbe. Fűtül a szél Késmark felett; zug a Nemere Erdély bércei havasai között; s az Adria szellője susogva jár Fiume felett. S a kóbor szél régi dalról, régi magyar

dicsőégről beszél. De zúgnak és bömbölnek még magyar véreink elnyomatásáról is, akiknek ma már nemcsak magyar nyelvüket, hanem fajiságukat és magyar érzésüket is meg kell tagadniuk az idegeken elnyomas rided, könyörtelen törvényei alatt. De az édes magyar anyatejtel szivott fajiságot csak idegig, óráig lehet elnyomni, de megölni nem. Még a beomlott, gyepesedett magyar sírkövektől is fel fog törni a magyar érzés bosszualós ereje akkor, ha eljön a visszatarolásnak rettenetes napja.

S én egy szebb magyar jövőbe vetett bizakodással remélem, hogy ez a március már nincs messze. Vajudik az idő méhe, recsegnek a trianoni béke csereszékei s a történelmi igazság súlyos kalapácsütései atatt mindinkább kitünik a letiport, szétszaggatott Magyarország tarthatatlan politikai és kösjogi helyzetén. Dereng, virrad már a magyar igazság tündöklő napja s az igazságtalan, ráuk erőszakolt béke dermedt köde szakadni kezd a magyar ég felett. S ha bizni lehet az idők jeleiben, akkor a közel jövőben március idusát már az ezer éves Magyarország, az integer Magyarország régi hatari között fogjuk a magyar feltámadás fenyevel megülni, hogy valóra valjek a legnagyobb magyaroknak, gr. Szechenyi Istvánnak e próféta szavai, hogy Magyarország nagyobb, s hatalmasabb lesz, mint valaha volt.

Adja a magyarok latene, hogy ugy legyen!

Magyar pénztintézet Erdélyben.

Annak a nagy küzdelemnek s során, melyet a román uralom alá jutott erdélyi magyarság kulturális és gazdasági létének fenntartásáért folytat, nagy jelentőségű terv merült fel. Még a múlt esztendő októberében az Országos Magyar Pártnak Udvarhelyen megtartott gyűlésén indítvány hangzott el, hogy Erdélyben

egy nagy és kifejezetten magyar pénztintézet létesítsenek, mely hivatalosan az évek óta buzgó súlyos gazdasági válságban s lakosságát ocsó állattal ellátott és magyarországi gazdasági kulturális és jótékony akciókat hathatatosan támogatni.

A nagy gyűlés lelkesen magáévá isvelte ezt a tervet, de a közhíjót mos-

A MUNKA TÁRCAJA

A csodadoktor.

Irtá: Szilárd Róbert.

Tempora mutantur... A valamikor hatalmas Osmán birodalom nagyos szeszuszogorodott s az idők változása új szellemet hozott. A nyugati szélök márnán modern gondolkodás s a nével szemben emberségesebb bánásmód áradt a titokzatos Keletre. Amit elmondani akarok még a régi Törökországban történt, ahol a Nót a Próféta tilalma átbághatatlan fallal vette körül.

A kapudán pasa Szulejmán ben Szadok hetek óta gondterhes arccal járt-kelt mindenütt, ahol csak megjelen. Bárki kérdezte is, miféle gond bánja, mindenkinek kitérő választ adott, vagy hallgatott. Ertesült erről a nagyvezir, Omár pasa is, megához hivatta a kapudán pasát és kikérdezte bánata feől. Ennek négyesem között elárulta, hogy kedves felesége, a csodálatos szépségű Hallis néhány hete súlyosan beteg s állapota napról-napra rosszabbodik.

Szulejmán ben Szadok az imádság szereteit Halliát a hajlandó volt mindent feláldozni, hogy meggyógyítsa. Tanácsot kért a nagy birodalom valamennyi valamire való beküldött, egyik sem tudott segíteni. A sztabull heklabási személyesen is felkereste a mélyen ismüszitott padát, irt le néhány csodaszert, egyik sem

használt. Hiába próbálta a bájít a legdrágább füstölőszerekkel elűzni, hiába fordult a titkos mágiához, hiába vizsgálta a csallagokat, a betegség okát nem tudta megtalálni.

Az elkeseredett pasa naponta újra meg újra elmondta más-más heklének a betegség látható tüneteit, de egyik orvosnak sem engedte meg, hogy a beteg megnézse. Ettől nem annyira a próféta tilalma tartotta vissza, — bár bűnhöz muzulmán volt, — mint egyszerűen inkább hallatlan féltékenység. Jaj lett volna annak, aki háremhözgyel körül bármilyiket is, csellel, vagy véletlenül megpillantotta volna.

Omár pasa, a nagyvezir sgodolommal látta, hogy a kapudán pasa meggnyit szuevedt lelkiileg s már attól tartott, hogy eszt fogja vesztetni.

— Szulejmán ben Szadok — szólt hozzá egy napon. — Engem is mélyen elszomorít, hogy házadat ily súlyos csapás érte. Lesújtó, hogy a hatalmas Osmán birodalomban egyetlen heklim sem akad, aki háremben bűzkeségét, a szépségen és nemes Halliát betegségtől megszabadítsa... Adok egy tanácsot... Egy idő óta él Stambulban egy frank heklim, aki nagy orvos hírében áll. Art mondják, hogy tudományban hozzá hasonlító heklim az egész keleten nem található... Monj hozzá az én nevemben kérd meg, hogy keressen fel otthonodban a próbálja ki a művészetét szegény betegem...

A kapudán pasa tiszteletteljes szavakkal közönte meg a nagyvezir tanácsát és úgy tett — igaz, hogy nem szivesen — ahogy Omár pasa mondta.

Az idegen orvos méltóságteljes komolysággal, hírnevének tejes tudatában jelent meg Szulejmán ben Szadok hazánál. A kapudán pasa mindent elmondott a betegről és a beteg tünetéről, ami csak elmondható volt. Az orvos figyellemmel hallgatta, azután azt kérte, hogy vezessék a beteghez.

Szulejmán ben Szadok szemében felgyult a féltékenység lángja. — Ha segíteni akar az és segíteni tudsz — szót töstően és fenyegetően, — győgytél meg egy, hogy nem nozed meg!...

A hitetlen frank alig észrevehetően nevetett. — Vagy megmutatod a betegot és meggyógyítom, — jelentette ki — vagy megyek az utamra!...

A kapudán pasa sokáig, némán elgondolkozott. — Vájl... — szólt azután a lassu léptekkel távozott. Csaknem fél óra telt el, míg visszatért. Megfogta az orvos kezét s bevezette a hárembe. A beteg súlyos állatylorva feküdt a sáppdó szőnyegekkel borított nyoszolyán.

A frank heklim lelkiismeretesen megvizsgálta, megéspogatta a pulzusát, megéspote a nyelvét s végül valami or-

vosságot rendelt, amit a betegnek pontos időközönben be kellett vennie... Figyelemreztette a pasat, hogy a betegnek a legteljesebb nyoszolyára van szüksege és ügyből, ha senki sem zavarja.

— Estére újból eljövök, — mondta — mert a beteg állapota a legnyújtos mérleltben csodálatos és readaptív.

Szulejmán ben Szadok pasa szivélyosan megézte az orvos kezét s kérte, latogassa meg a betegot anyszor, ahányszor csak szüksegeese látja.

Amikor a frank heklim utára kulva megint eljött, minden ellenavtás nélkül visszatelt a beteghez, aki néman és látászólag ádatudatlanul feküdt a puha nyoszolyán. Ugyasquy mint roggot. Állapota semmivel sem lett jobb, a bezedett orvososság elmarés sem. Más orvoságot irt, másnap foró fürdőket rendelt, harmadnap ismét más szerrel próbálkozott, de a beteg állapota — érháttelen módon — állandóan változatlan maradt. Ugyanakkor azonban Szulejmán ben Szadok pasa mindon egyes alkalommal barátásgosabban fogadta a utóbb már valódeges csodálatlalt tekintettel az orvosra.

A heklim három hétlig járt a kapudán pasa házához. Kipróbálta összes szerait és megkérlette egész tudományát. Megdöbbenelt, hogy a beteg állapota a hosszú keresés alatt semmit sem változott s a harmadik hét végén ugyasquy feküdt néman és ádatudatlanul, mint lá-

galmas események — mint a Bratinus kormány bukása, az új parlamenti választások és a köztársasági elnök által teremtett atmoszféra — mielőtt a nagyváradi tavasz eddigi megvalósítható nem volt. Most, hogy a Maniu kormány utolsó útjára küldte bizonyos stabilitás teremtését Kománia belsejében, a Magyar Párt az év március 6-án Bukarestben megtartott értekezletén újlag visszatért a pénzügyi helyzet tervére. Már annyira jutottak, hogy az alv tekintetében valamennyi eltérések nincsenek, a most csak arról folynak a tárgyalások, hogy vajon egészen új pénzügyi intézkedést szervezzenek-e, vagy egy már meglévő pénzügyi kereteket bővítsék ki.

Szücskével külvárosi rámutatni, hogy ennek a pénzügyi helyzetnek a létrejötte mily óriási fontossággal bírna az erdélyi magyarság szempontjából. Emlékeztetünk kell a még régi Nagymagyarországon működő Erdélyben letételek Albina nevű román pénzügyre, amely a románok ravaszága és, a mi nagyjókü nemzetiségi politikánk talákozására folytan lassan-lassan nagy magyar területeket jutott elvált birtokok kezére. A békeszerződésnek által kiszolgáltatott magyarországon Erdélyben az erőszakosan keresztülvitt földreform folytán csaknem koldusbotra jutott. Természetesen kulturális céljainak előlése érdekében a román államtól támogatást nem várhat a nemzeti létének megvédésére szükséges eszközök mind a saját erejéből kell előteremteni. Erre a megvalósítandó bankra tehát óriási feladat vár. Támogatás kell a pénzben szűkösödő erdélyi magyar birtokosoktól és támogatás kell a magyar kultúrokrévéket. Bizonyosra vezet, hogy mindazok, akik anyagi eszközökkel rendelkeznek, beletávo a pénzügyre váró nagy feladatok fontosságát, minden erővel támogatni fogják ennek létrejöttét. Erdély kulturális élete a rendkívül nehézségek ellenére is erős virágzásban van, mint arról az irodalom és általában a művészetek nagy aránya felvilágosítja tanusodik. Ha ezt az erkölcsi erőt, ezt a tehetségtelket a pénz materiális erejével is alátámasztják, úgy remélhetjük, hogy az erdélyi magyarság még inkább előmozdíthatja azokat az erőszakos elrománosító törekvéseket, amelyeknek célja annak a magasabb kulturálisnak a lefagyása, amely Erdély magyarságát a Regát többi néprétegétől elválasztja.

toptáza első napján.

Amint egy napon megint felkereste a betegét, az egész ház, élén a pasával, valóságos örömmámorban fogadta. Szulejman ben Szadok sugárzó arcral sietett az orvos elé.

— Allah áldása szálljon rád és utódaidra! Köszönöm neked és tudományodnak, hogy megmentetted nekem és az életnek Hallát, aki ma kelt fel először ágyából, egészségesen, boldogan és jókedvvel... Kívánj bármit, megkapod...

Az orvos először meggökölt a hír hallatára, de végül is elfojtatta csodálkozását. Titokban isteni csodára gondolt, de hangosan nem merte bevallani, hogy enél az esetről megáll a tudomány. Fáradságára mért jutalmat kért, de a pasa, — aki mint már mondtam, nagyon szerette a felségét, — a kétszeresét adta neki.

A családost eszének hamar híre ment a eljutott a nagyvezír fölébe is. Omár pasa különösen örült a jó eredménynek, hiszen ő adta a kapudán pasának a jó tanácsot.

— Nos? ... igazam volt? ... kérdezte. — Et a frank nem a legjobb művésze az egészség és gyógyítás tudományának? ...

— Igazad volt! — felelte Szulejman ben Szadok. — Annál inkább egyra tartom tudományát, mert Hallá rejtélyen betegségének okát kikutatta és a gyógyító szerket megtalálta senkiül, hogy Hallát csak egyszer a látta volna.

A nagyvezír értelmétlenül bámult a beszélőre. A kapudán pasa bémókás mosollyal folytatta:

— ... Három héten keresztül vizsgálta szegénynek egyik egészséges

Omár pasa a hallottakra elmerengve meresztette szemét az ég csodálatos kékébe a áhítattal morgott:

— Allah nagy és Mohamed az ő prófétaja.

Hírek és közértelem

Házasság. Ösv. Dr. Martényi Árpádé, curiai bírósága szül. nemességéből Plachy Panna örömmel tudatja, hogy Nórika leánya és Horváth Géza 1929. évi március hó 5-én Tatán, a római katedrális szertartásai szerint házasságot kötöttek. — Örömmel közölik ezt a házassági hírt abban a reményben, hogy a Hirschgyárba újra beköltözik a régi kultúrát és az új gyárvezetőnek épp úgy, mint a régi nemcsak családjának lesz jó szellemé, de a gyár munkásságának is charitatív pártfogója s a jóléti intézmények lelkes vezetője, mert az elmúlt három hónap alatt az új nagyon érezhető volt.

Halálhíradás. Novotny Ferenc a bánatárasulatnál lüldöz kezdője 48 éves korában meghalt. Háborús sziv és tüdőgyulladásához most még influenza is járult s a beteg szervezet ezzel már nem tudott megbirkózni.

Halálhíradás. Polacsák József 75 ezredékes hadirokkant, aki háborús sérülése miatt úgy testileg, mint szellemileg sokáig beteg volt, 34 éves korában meghalt. Felsége és két gyermeke maradt. Temetésén a HONSZ. helyi tagjai között sokan vettek részt.

Lakola látogatás. F. hó 5-én városunka érkezett Dr. Visnovszky Ruzsó Nőgyógyász orvos kir. tanfelügyelője. Folytatódóan 6., 7. és 9-én meglátogatta az összes áll. elemi népiskolákat, továbbá a községi ill. és leány iparositanonciskolát. Látogatási során, a legteljesebb megelégedéssel fejezte ki, a tapasztaltak feletti.

Halálhíradás. Károly Irén premonstri kanonok, a kolozsvári egyetem tudós tanára, világhírű magyar fizikus, a dróttelküli táviró tulajdonképeni feltalálóját, folyó hó 13-án Nagyváradon elhunyt. A meghaldogultban Károly Géza máv intéző nagybátyja gyászolja.

Fayl Frigyes képkiallítása. Fayl Frigyesnek az utóbbi években csak külömböző jótékony vásárokon volt alkalom néhány képét látni. Már ezeken a képeken is felhívta a művészt örömdetes fejlődése. Most egy reprezentatív kiállítás keretében szándékozik Salgótarján közönségének két évi munkájának a bemutatását, melyet a városban rendez. A művész fejlődésének új állomását jelenti ezek a képek. Fayl Frigyes a budapesti Műcsarnok tavaszi telátlan is kiállított egy igen finom, hangulatos képet, és a közel jövőben a Fáklya budapesti „magyar” tárgyu kiállításán is több képpel fog résztvenni. Salgótarján kiállítás körülbelül 50 alkotásból áll és pasztellképből fog állni. A kiállítás ünnepélyes megnyitása 1929. márc. 24-én délelőtt lesz és a husvétii ünnep után szűnik. Részletesebb ismertetést a legközelebbi számban fogunk adni.

Husvétii szertartások. A katolikus Egyház husvét hetében megható szertartások mellett az külső kifejezést is az leten-ember tragédiájának. A nagy-ecetűrtöki oltár foztás, a siklába vágás szent sir, nagypénteken d. e. passió és a csonka mas, d. u. Jeremiás siralmi, nagysonomban a feltámadási ünnepség stb. Városunkban ezen a husvétien először fogja — erre az alkalomra összeállított vegyes kar a nagypénteki délelőtti és délutáni szertartások alatt — előadni a gyönyörű latin énekeket: Popula meus., Vexilla regis., Ecce quomodo moritur iustus (Ilos hogy hal meg az igaz). A lelkis dalosok nagy szorgalommal járnak a próbákra s a léradágnak saját lelki hasznok mellett, bizonyára meglesz a jutalma: másokban is az imádságos léleknek művelvezetést nyújtan. A próbákat nagy buzgalommal és burgosággal Upponyi József hitnász vezeti.

Közösmet nyitvatartás. Mindazok, kik főrön szereteti férjüket elhunytá alkalmából résztvételükkel fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, fogadják bírák közönségünket. Ösv. Novotny Ferencné és családja.

Március 15 az Acélglyárban és Salgótarjánban. A „Szabadág ünnepét” a két telep bazilias közönsége és ifjúsága tekintettel a mély gyászra, egyszerű keretek között, de izó hazaszeretettel lekezdve tartotta meg. Az acélglyári Olvasó diástermekben d. e. 11 órákor az acélglyári iskolai növendékek, cserkészek, és leventeik felvonultak. Az iskola mek-

ka a Hírekegy precíz előadásával megkezdte az ünnepélyt, mely után, levante, cserkészi és 2 elemi iskolai növendék lelkesen és hatáson szavalt. Ünnepi beszédet tartott Bartha Dénes tanító, melyből megtanulta a közönség a határlan bazaszeretlet és azt, mit kell celekrednie, hogy Magyarország határait újból helyreállítsa. Az ünnepélyt az iskola énekkara Hymnussal zárta be. Aznap este 9 órákor nagy számú érdeklődő közönség jelenlétében az acélglyári tiszti kaszinó és munkásokvaszó tartott bazilias ünnepélyt, melyen a Hírekegyet és Hymnust az Olvasóegylet dalárkaja énekelte Ursutz karagya vezetésével. 4 határozat szavalt és Brezina Gyula, kaszinó tagtárs mely gondolatok és hazalissággal lángoló lelvasása után végetért az ünnepély. — Hasonlóan ünnepelt Salgótarjánban is. Az iskola ünnepélyen a beszédet szónoklával nével Bedő Albert tanító mondotta, még 5 gyermek lelkeseccsel szavalt, az énekszámokat az iskola énekkara adta le. Az olvasóegylet nagyteremben, az olvasóegyleti szeker járt szolta az énekszámokat, több szavalt után levante és cserkészek énekkar szerepelt. Az olvasóegylet előke Botar Gyula mondott melyen átértett, nagyhatású ünnepi beszédet. A nagy számú hallgatóság mindkét helyen azon érzéssel távozott, hogy a trianoni határ megdőlével Magyarország ismét nagy és hatalmas Magyarország lesz.

Társulatok. A. M. K. E. Salgótarján-országi i. hó 21-én este 6. órákor a városbázis tanácssteremben tartja rendezés évi közgyűlést, melynek keretében megújítja a tisztségét. A közgyűlés után bemutatásra kerül vitelt képekben a Magyaróra. T. tagjait elvárja a vendégeket szívesen lát az előkéség.

Értelmítő. Szt. Erzsébet kat. nőgyógyász apr. 6-án (szombaton) 8 órai kezdettel sorozással egybekötött műsoros teaterrel rendez a kat. olvasó körben. Sorozásra kerülnek szép párnák, kézimunkák, nippes stb. Egy sorozat éva 20fillér, előkelő alkalom. A Munka szerkesztőségében, valamint Ratkovszky Pálné dohányüzemében.

A Salgótarjánai Járás által tervezt megérült csapat verseny időponját, tekintettel a kedvezőtlen időjárásai viszonyokra, a vezetőség elhalasztotta 1929. május 5-ére. Hely Zagyvápállalva.

A L. évi jún. 29 és 30-án tartandó nagy levante ünnepélyt kapcsolatban nagyváradi meghívóval állítják verseny is lesz, amely a levante egyecület tagjai és társadalmi egyesületi állétek között fog lezajlani. Ezen verseny egy igen értékes tiszteletdíjgyűjtő fog lefolyni és minden személy megvan hozzá, hogy fényes keretek között igazi ünnep lesz a nagy fejlődésben levő vidéki állétiának. Egyben közöljük, hogy a versenyek napján nagy népu nnepély és tüzijáték is lesz az egész járás községeinek részvételével. A két napos nagy levante ünnepélynek és versenynek részletes programját a közel jövőben közöljük.

Az Országos Levante mezőföld csapatbajnokságok 1929. április 28-án kezdnek megstartva Debreczenben. Salgótarjánai járás a máranovaki senior csapatot, Salgótarján város az acélglyári junior és senior csapatot küldi a győzelem reményében ki.

Somokbányaluban nagy lelkesedéssel alakult meg a Polgári Lovász Egyesület, amely már a közel versenyfolyászatot be is fog mutatkozni.

Működvelői előadás Hirschgyári műkedvelők husvét vasarnapján adják elő a „Nótás kapitányt,” Farkas Imre operettjét. Az előadásra minden érdeklődőt szívesen látunk.

Ministeri elismerés és közönség a salgótarjánai acélglyári Gyermekegylet Nőegyletnek. A m. kir. Vall. és közokt. Minister 860-05 szám alatt az alábbi elismerés és közönség irattal intette a Salgótarjánai Acélglyári Gyermekegylet Nőegylet Elnökjémet. Ösv. Liptay B. Jánosné: „Nőgyár és Hont közlg. nyelvre egyesített vármegyék kir. tanfelügyelőjének jelentéséből értesültem, hogy a Működvelői előkötlete alatti Salgótarjánai Acélglyári Gyermekegylet Nőegylet az 1928. év kerécsónakán a salgótarjánai és a salgótarjánai acélglyári és társulat elemi iskolák segítségnyújtásával tankezelést közt 5.809/22 Pengő értékű rubanműt osztott szét és jó megaponta 30 árva tankezelést lát el jó megap és tápláló ebédet, Gyömrőre szolgált, hogy Működ-

godnak és az előkötlet alatt álló Nőegyletnek a népoktatás érdekében tanult ezen nyelvelő bazilias előzetkészségeit bázis elismerésem és közönséget nyitvatartom. Budapest, 1929. márc. 23. Gróf Kiebelberg Kunó kultusz-miniszter.

Meghívó. A bagyaszajjai Alizist Olvasókör és a bagyaszajjai Iparosok Olvasóköre március idősának mellő megünnepelésül folyó évi március hó 17-én (vasárnap) este 8 órai kezdettel, a bagyaszajjal hasznó nagytermében nemzeti ünnepélyt tart, melyre minden igaz magyart szeretettel meghív a Rendezőség. Belépőtlyt nincsen, az estély költségeinek fedezésére szép kivitelű, bazilias alkalmi jelenvényre lesznek árusítva, darabonként 50 filléret. Az esetleg lennamaró jövedelmelöltség az ünnepélyt rendező két olvasókör könyvtárának gyarapítására lesz fordítva, miért is felköltségeket a két intézmény hála közönséget el fogad. Músort után az iparoskör vonós zenekara fogja a közönséget szórakoztatni.

Jószek napi közönség.

A két leltéi Doktor Jószeknek ajánlvá. Kemény zord tél után enyhe tavaszi szél, Szívet indítván jószek napról beszél. Fehér hó lepi be fejtét két Jószeknek Do szívek nem podváz; érzelmek remegnek, Tűzek gyuladognak, erővel dobognak; Életmegterteléssel lemondón legyintünk, Fel felgátlakodó busulának intok, És haladnak tovább kijelölt útjukon, Életmért már csak egy kicsike lyukon Nézetünk csendben, nem ámulnak nével, Előttük a nagy ut a megtérő rével. Odeirányítják csolnakját Cháronnak Helye lesz ott Jóbok, Árpádok, Aronok. Addig bícsa nyugással figyelik a létet Mely sok gyönyörűt rejt, de biz sok sötétet. De minden nyavalyán, látumon keresztül Zsinagoga, templom, melyen kereszt ül Lesik a világot és „Nii admirari” Jelveznek mert hajb a többi „lári-lári”, Jödként belezrés, oálha vált és sci-

[toposban, Nem szerte a magyar, egyet ránt fokozán, És szerte repül a nátha bacilus, Jószeknapja ragyog; március idusa Új fényeként csóval; Éjén a Jószek nap, S örömben a két Jószek szívebe kap, És odakintja a bitvány világnak: „Et si fractus illabatur orbis”... Elmul csendben ez a mározó kör is; Megszokt és nem bunt ki a tűzes szikra Erdőkölödnök tovább, ha van szép lábikra. Bámuljuk Iloát, Margitot és Rozát, Az isten éltesse! Jö szerencsét! Prosit!!!

Kaptak az alábbi levelet.

A Munka Tekintetes Szerkesztőségének. A Munka legutóbbi számában megjelent „Sztreik” című közleményben — amely igen helyesen nem a legrokonszenvesebben foglalkozik a legutóbbi sztreik kiserrelt. A felsorolt üzemek között is Szrekyólyi-Lajostárnai is felvan sorolva, mint olyan, amelyik szintén beasztotta a munkát. Hat ez egyszerűen valótlanosság. Ennek a megállapításával látomunk magunknak, akik a sztrejket, mint a munkásság jogos követelése, a kivásvásra szolgón utasít ezekkel sokkal többre tartjuk, sem hogy azeti unoz-untalan évre, tejarassuk. Többre becsuljuk, mert kétfél legyver és mint ilyenben, csak végső esetben látjuk közszereket nyulni, amikor azt látjuk, hogy már ugyancsak vesztani valókn. Jelen esetben azonban igazán nem látjuk be, miért kelljen nekünk a munkánkat és az üzem zavartalan menetét gátolni, amikor egy mindennél a világon, ahol százbányászlat van és amióta van természetesen és így megmozgott jelenségéről van szó, hogy t. i. az őszel felvett ideányomunkokat tavaszi elbocsátják, mert a nyári csokély szükségletet a törzsmunkásság is bőven ki tudja termelni, sőt még maga is azünnepok tartására van kárhoztatva. Tekintetes Szerkesztő ur! Nem hiszünk mi abban, hogy azok a bagyiasz utóvidéi annyira önkéntelen leanecek, hogy szvesen rövidítenék meg magukat is, csak hogy az elbocsátott és máskor „buta falusi paraszt”-nak csulolt és lenézt ideány munkásoknak továbbra is biztosított a munkában maradás. Inkább úgy gondoljuk, hogy a többek között azt valószínűsítették, azt a jelszót, mert másokkal már nem igen tudják domlados soraitk fódorgatni, gondolták ha sikerül, akkor 500 keses bárányt tagnak, hogy al-taluk lenézték „buta falusiak” azok, és abból a szempontból külön kecseszegítő körölménynek látszott. Nem, azért mi

Dr. Förster Kálmán polgármester jelentése az 1925—1926—1927—1928. évek közállapotairól

Tekintetes Képviselőtestület!

Salgótarján 1922. január 7-én alakult a rendezett tanácsú város.

Első ízben 1925 február 4-én terjesztetem be három évi polgármesteri működésemről és a város közállapotairól szóló jelentésemet s az 1925, 1926, 1927. és 1928 évekről szóló jelen polgármesteri jelentésemben így a korábbi három évek sem statisztikai adatait, sem jelentős eseményeit általában véve nem ismételtem, csak néhány esetben óhajtok kitérni az első 3 év adataira, ott ahol az az összehasonlítás folytán szükségessé fog mutatkozni.

Salgótarján városának az 1925. év január hó 1-től elmúlt időre szóló és a város közigazgatási és általában közállapotát, valamint ezen 4 évek nevezetesebb eseményeit felülvizsgálva a következőkben van szerencsém a tisztelt Kormányzat bírálata alá bocsátani.

A képviselőtestület

A város képviselőtestületének 76 választott, 76 legtöbb adót fizető és hivatalnál fogva 13 tisztviselői egy összesen 165 szavazattal bíró tagja van.

A törvényhozási tárgyalás alatt álló közigazgatási reform törvénytervezet a város képviselőtestületének taglétszámát előreláthatólag 40-ben fogja megállapítani s így 112 képviselőtestületi tag — valószínűleg ez év őszén — elvesztü mindatamál Erre való tekintettel nem tartom érdektelenné ezen jelentésemben felsorolni a t. ében taglétszággal bíró képviselőtestületi tagok névsorát:

Választott tagok:

Andráskó Ede, Barthó Lajos, Clements József, Csomor Mihály; Fischer József, Földi József, Friedrich Gyula, Gaál Vilmos, Grusz Ferenc, Horváth István, Hricsovsky András, Kádár Péter, Katona László, Kovács Andor, Kőröscsics Gyula, Králik István, Langer József, Miklós Antal, Oczel János, Papp Sándor, Percze István, Pettauer Imre, Pongy Antal, Popovics Gyula, Radetzky István dr., Ratkovszky Pál, Révay Sándor, Richter Ödön, Rosenberg Sándor, Ruzsik Mihály, Szilvitsky Imre, Tamás József, Telek József, Tóth Gyula, Tóth Pál, Zsidai István, Baár Antal, Balga Károly, Barabás Ferenc, Barta Miklós, Borovits György, Fajd Pál, dr. Gábor Ferenc, Hegedűs Gyula, Holcsák Antal, Jácsmenik István, Janikovszky Dániel, Kacsner Mór, Kivovics Jenő, Kohn Oszkár, Kovács Géza, Kuzs János, Medvei Vilmos, Mihályi Ágoston, Miklós József, Morics György, Omilyák Flórián, Papesch János, Pap Gyula, Papp Sándor, Pletics József, Singer Gyula, Skolnik Dániel, Szántay István, Szenté László, Szlovák Gyusztáv, Sztanka András, Telmányi István, dr. Tibor Sándor, Tóth István Sándor, Vilezsi Antal.

Legtöbb adót fizetők:

Salgótarjáni Községhelyi r. t. képvis. Róth Flórián, Rimamurányi Salgótarjáni Vasúri r. t. képvis. Salgótarjáni Palackgyár r. t. képvis. Szenté László, Róth Flórián, dr. Winter Simon, Balhausen István, Wagner Rezső, Pányik Árpád, Bérczy Sándor, Szauer Andor, Szilárdy István, Horváth Lajos, dr. Bellák Gyula, Budapest-Salgótarjáni Gépgyár r. t. képvis. Horváth Géza, Kovács Nándor, Deutsch Henrik, Hankus Lajos, dr. Deutsch Mandó, Rameshoffer Béla, Molicska Nándor, dr. Takács Adolf, Biheller Jakab, Friedmann József, Hoffmann Emil, Wehovszky István, Kiltzer Béla, Schreiner Jenő, Lauffer Lőrinc, dr. Tóth Nándor, dr. Soltész József, Salgótarjáni Takarékpénztár r. t. képvis. Dorosynik Géza, Ruttkay Sándor képvis. dr. Csengédy Lajos, Breiner Károly, Spielberger József, Böngöglück Dávid, Böngöglück Jakab, özv. Hovovitz Bernátné képvis. dr. Friedmann Armin, Klein L. Márkus, Horváth, Károly, Goldner Károly, Feuerstein Adolf, Kiss Gyula, Salgótarjáni Hangya Fogyasztási Szövetkezet képvis. Grusz Ferenc, Schweitzer Ignác, Kovács Béla, Kovács Dező, Kluka Pál, dr. Nesztor Kamill, Glatstein Ignác, Rokozs Gabriella képvis. Rokozs József, Sonnenmehel Dávid, Friedler Samu, Kohn Lipót, Salgótarjáni Népbank r. t. képvis.

Zaizler Artur, Rauchverger Mór, Janikovics József, Quitt Gyula, Krausz Jenő, Grosz Miksa, Blau Márkusz, dr. Pollatsek Armin, Friedmann Rezső, Hangya term. és ártékező szövetkezet képvis. Németh Imre, özv. Rákos Gyuláné képvis. dr. Pollatsek Armin, Gál János, Schlattner Károly, dr. Dörflinger János, Dankó Antal, Karattur Antal, Csirbesz István, Veres Zoltán, Pollatsek Bloch Róza képvis. Gúck Simon, dr. Erdődy Kálmán, Gerő János, dr. Szalvendi Ödön, Virág Sándor.

A város tisztviselői:

A városnál jelenleg a következő tisztviselők vannak alkalmazva: dr. Förster Kálmán polgármester, Horváth László jogügyi tanácsnok, Bodó János közigazgatási tanácsnok, Olay Gyula adóügyi tanácsnok, Köntsey Ferenc műszaki tanácsnok, Koós Mihály főjegyző, dr. Varga Kálmán főjegyző, dr. Figus Béla főszámvivő, dr. Clementis Kálmán ügyv. orvos, Nékám István I. oszt. aljegyző, Lapsánszky János pénztárnok, dr. Istók Barnabás I. oszt. közigazgatási fogalmazó (egyuttal közgyám), Reguly Lajos városi állatorvos (vágóhídi igazgató), Vanzura, Lajos pénztári elnök, Majernik Terezi iklató, Nagy János számtiszt, Torday Lajos, Tölger Károly, dr. Tóth Mátyas adóosztály, Jaeger Mária, Kovács Aladár, Papesch Nándor segédnyilvántartó, Gaál József, Fodor Samu végrehajtók, Koós Mihályné, Omilyák Flóriáné, Pártényiné Gády Ilona övönök, Sztolár Ede szakidjónok, Péter Ilona, Lukács Olga, Gyarmathy Margit, Barthó Rezső díjnok, Holics János forg. adó hiv. vezető, Kozakovits Ede, Buday Plichta József, Géczy Antal forg. adóellenőrök, Lukács Károly segéd munkaező.

Közigyelés:

A város képviselőtestülete közigyelést tartott: 1925. évben 15-ször, 1926-ban 16-szor, 1927-ben 6-szor, 1928. évben 8-szor. Az ezen közigyeléseken tárgyalt ügyek száma: 1925-ben 294, 1926-ban 312, 1927-ben 378, 1928-ban 291.

Tanácsülések:

A városi tanács gyűléseinek száma: 1925-ben 52, 1926-ban 52, 1927-ben 34, 1928-ban 40. A tanácsüléseken elintézt ügyek száma: 1925. évben 994, 1926-ban 1322, 1927-ben 1335 és 1928-ban 1361. A közigyelések és tanácsülések száma tehát általában kevesebbet, az ügyforgalom emelkedést tüntet fel.

Iktató:

A város közigazgatási iktatójában 1925. évben 10508, 1926-ban 13009, 1927-ben 13483 és 1928-ban 16233 ügydarab került iktatásra. Az ügyforgalom tehát 4 év alatt körülbelül 60 százalékkal nagyobb lett.

Az anyakönyvi iktatóban iktaltott ügydarabok száma: 1925-ben 382, 1926-ban 432, 1927-ben 373, 1928-ban 359. A közigazgatási kézbesítési iktatóban iktatva lett 1925-ben 1189, 1926-ban 1045, 1927-ben 1241 és 1928-ban 1361 darab. A bírósági kézbesítési iktatóban pedig 1925-ben 4299, 1926-ban 3323, 1927-ben 3278 és 1928-ban 3640 darab.

Árvaszék, kihágás, kisebb polgári ügyek: A városi árvaszék ügyforgalma volt: 1925-ben 1173, 1926-ban 1225, 1927-ben 1215 és 1928-ban 1229. A kihágási iktatóban iktatva lett 1925-ben 353, 1926-ban 352, 1927-ben 373, 1928-ban 312 ügydarab. A kisebb polgári perek száma volt: 1925-ben 392, 1926-ban 749, 1927-ben 798 és 1928-ban 1155, tehát ezen ügyosztályban is lényegesen emelkedett az ügyforgalom.

Forgalmi adó.

A körzeti forgalmi adóhivatalban iktatásra került: 1925-ben 1256, 1926-ban 2252, 1927-ben 3505 és 1928-ban 2697. Itt az ügyforgalom erősen hullámzik.

Népforgalom

A város lakosságának száma az 1926. évben megjelölt népszámlálás szerint 14845. Vallás szerint a lakosság elvetkezőleg oszlik meg: róm. kath. 11148, évi. ev. 1598, ev. ref. 897, izr. 1196, egyéb 6. Született 1925-ben 432, 1926-ban 396, 1927-ben 421, 1928-ban 431, meghalt 1925-ben 259, 1926-ban 229,

1927-ben 276, és 1928-ban 213 lélek; született tehát 4 év alatt összesen 1682, meghalt 977, a természetes szaporodás tehát az utolsó négy évben 705 lélek.

Házasságot kötött 1925-ben 135, 1926-ban 135, 1927-ben 131 és 1928-ban 169 pár.

Közegészségügy:

A városban jelenleg 15 orvos és 1 orvosnő, 6 okl. gyógyszerész és 9 szülész nő látja el a közegészségügyi szolgálatot. A gyógyszerészek száma változatlanul 3.

A városi menházban gondozás alatt állott 1925-ben 13, 1926-ban 14, 1927-ben 20, 1928-ban 26 egyén. A járványkórházban ápolás alatt állott: 1925-ben 40, 1926-ban 22, 1927-ben 14, 1928-ban 69 beteg. A fertőző betegek száma: 1925-ben 705, 1926-ban 278, 1927-ben 2281, az 1928. évben 712. — 1927-ben az influenza, 1925-ben és 1928-ban pedig a kanyaró járvány volt oka a nagy számú fertőző megbetegedésnek.

Közközlés:

A salgótarjáni reál gimnáziumba beiratkozott 1925-ben 66 fiú, 21 leány, összesen 87, 1926-ban 83 fiú, 22 leány, összesen 105, 1927-ben 91 fiú, 21 leány, összesen 112 és 1928. évben 117 fiú, 24 leány, összesen 141 tanuló. Az intézet létszáma örvendően emelkedik.

Az állami polgári fiú és leányiskolában beiratkozott 1925. évben 325 fiú, 225 leány, összesen 550, 1926-ban 297 fiú, 198 leány, összesen 495, 1927-ben 279 fiú, 170 leány, összesen 449 és 1928. évben 234 fiú, 142 leány, összesen 376 tanuló; A létszám csökken.

A városi fiú iparostanoniskolába beiratkozott: 1925-ben 296, 1926-ban 251, 1927-ben 294 és 1928-ban 310 tanonc.

A 2 évvel ezelőtti létesített s a városra néve sulyos terhet jelentő női iparostanoniskolába 1927-ben 61, 1928-ban pedig 57 női tanonc iratkozott be.

Az acélglyári tanonciskolába beiratkozott: 1925-ben 171, 1926-ban 135, 1927-ben 123 és 1928-ban 105 tanonc.

Az ez év folyamán megnyitott női kereskedelmi szaktanfolyamot 31 leány látogatta.

Az acélglyári központi elemi iskola látogatási adatai: 1925-ben 188 fiú, 174 leány összesen 362, 1926-ban 187 fiú, 180 leány, összesen 367, 1927-ben 204 fiú, 186 leány, összesen 390 és 1928-ban 200 fiú, 152 leány, összesen 352 tanuló.

A Salgó-telepi elemi iskolába beiratkozott 1925-ben 53 fiú, 60 leány, összesen 113, 1926-ban 59 fiú, 61 leány, összesen 120, 1927-ben 65 fiú, 54 leány, összesen 119 és 1928-ban 71 fiú, 58 leány, összesen 129 tanuló.

A bányatársulati központi elemi iskolába beiratkozott 1925-ben 155 fiú, 149 leány, összesen 304, 1926-ban 161 fiú, 153 leány, összesen 314, 1927-ben 173 fiú, 157 leány, összesen 330, 1928-ban 179 fiú, 165 leány, összesen 344 tanuló.

A bányatársulati Forgács-telepi iskolába beiratkozott: 1925-ben 114 fiú, 98 leány, összesen 212, 1926-ban 105 fiú, 91 leány, összesen 196, 1927-ben 91 fiú, 83 leány, összesen 174, és 1928-ban 90 fiú, 85 leány, összesen 175 tanuló.

A bányatársulati Somlyó-telepi elemi iskolába beiratkozott 1925-ben 44 fiú, 39 leány, összesen 83, 1926-ban 42 fiú, 39 leány, összesen 81, 1927-ben 34 fiú, 44 leány, összesen 78, 1928-ban 36 fiú, 43 leány, összesen 79 tanuló.

Az I. körzeti állami elemi iskolába beiratkozott 1925-ben 34 fiú, 42 leány, összesen 76, 1926-ban 43 fiú, 42 leány, összesen 85, 1927-ben 67 fiú, 60 leány, összesen 127 és 1928-ban 73 fiú, 73 leány, összesen 146 tanuló.

A II. körzeti leányiskolába beiratkozott 1925-ben 188, 1926-ban 185, 1927-ben 251 és 1928-ban 265 leány.

A III. körzeti elemi iskolába beiratkozott: 1925-ben 105 fiú, 107 leány, összesen 212, 1926-ban 110 fiú, 108 leány

összesen 218, 1927-ben 137 fiú, 119 leány, összesen 256 és 1928-ban 149 fiú, 116 leány, összesen 275 tanuló.

A központi városi ovodába beiratkozott 1925-ben 58 fiú, 72 leány, összesen 130, 1926-ban 65 fiú, 76 leány, összesen 141, 1927-ben 62 fiú, 82 leány, összesen 144 és 1928-ban 49 fiú, 71 leány, összesen 120 tanuló.

Az u. n. acélglyári városi ovodába beiratkozott 1925-ben 66 fiú, 63 leány, összesen 129, 1926-ban 63 fiú, 50 leány, összesen 113, 1927-ben 48 fiú, 58 leány, összesen 106 és 1928-ban 42 fiú és 51 leány, összesen 93 tanuló.

Az összes felsorolt iskolák növendékeinek száma 1925. évben 1926 fiú, 1333 leány, összesen 3259 tanuló.

Leventék, cserkészek:

A leventék létszáma 1928-ban a következők:

Az acélglyári leventeegyesületnél 295, a saigói egyesületnél 79, a bányatársulati levente egyesületnél 246, Hircglyári levente egyesületnél 115 és a városi levente egyesületnél 418, összesen tehát 1153 levente.

Az acélglyári cserkész csapat 1928-ban 85, a bányatársulati 89, a főgimnázium 36, a salgótarjáni csapat (28+15) 43 főből áll, az összes cserkészek száma tehát 253.

Iparigazolvány:

Iparengedélyt és iparigazolványt kiállított a tanács 1925-ben 159, 1926-ban 149, 1927-ben 112 és 1928-ban 116, összesen tehát 4 év alatt 536 esetben.

Ezzel szemben az 1925. évben 39, 1926-ban 34, 1927-ben 42 és 1928-ban 54, összesen 4 év alatt tehát 169 iparigazolvány lett beszüntetve, vagyis végeredményben az engedélyk száma 4 év alatt 367-el emelkedett.

Vágóhídi forgalom.

A körvágóhídon és előbb részben a helybeli húsiparosoknál levágásra került: 1925-ben 941 szarvasmarha, 1132 borjú, 2094 juh és kecske, 1342 sertés és 71 ló, 1926-ban 995 szarvasmarha, 1124 borjú, 1326 juh, 1777 sertés és 46 ló, 1927-ben 898 szarvasmarha, 928 borjú, 945 juh, 1897 sertés és 45 ló és 1928-ban 837 szarvasmarha, 1067 borjú, 836 juh, 1892 sertés és 101 ló került levágásra. Egybevéve a négy év és még inkább az előtti évek eredményét megállapítható, hogy a szarvasmarha húsiparosság erősösen csökkent, míg a sertés és lóhús iparosság lényegesen emelkedett.

Pénztári forgalom.

Az 1928. évi háztartási pénztári forgalom a következő volt: bevétel 779.644 pengő, kiadás pedig 715.231 pengő.

Az 1929. évi költségvetés szerint az előirányzott bevétel 629.260 pengő, a kiadás pedig 791.361 P., a pótdával fedezett hiány 112.101 pengő. A különbözőt mutatkozó 50.000 P. függő kölcsönrel lesz fedezendő, ha az óvatosan összeállított költségvetéssel szemben megvalósulna vagy, túlbetétel nem mutatkozna. Reméltem, hogy a fedezet új módon elérhető s ezen kölcsön felvétele mellőzhető lesz.

Beruházások.

A város az 1922—1928. években az alább felsorolt beruházások eszközölte.

1922 évben:

Járdákok beszerzése és járdák létesítése	1.500 P
Városháza átalakítása	3.800 ..
Híntőstán építése	400 ..
Állami kiskolák építése	11.100 ..
Hankus-léle ház vétele	11.700 ..
Kerítések létesítése	1.600 ..
Összesen:	30.200 P

1923. évben:

Járdák létesítése	3.500 P
Cserép és léga beszerzés	4.500 ..
Útcaburkoló kövek beszerzése	21.600 ..
Összesen:	29.100 P

1924. évben:

Istálló építése	23.700 P
Útcaburkolás és köbszerzés	28.900 ..
Kis utca rendezése	7.000 ..
Járdák létesítése	4.200 ..
Átvital:	63.800 P

Átbozot:	63.800 P
Tűzbiztonsági beszerzés	1.800
Plactör rendezése	37.600
Kutbah építés	6.500
Vízvezetési próbafurások	9.800
Összesen:	114.500 P
1925. évben:	
Gazdasági épület építése	37.700 P
Járdakövek beszerzése	3.900
Vízvezetési próbafurások folytatása	7.100
Polgármesteri ház átalakítása kert	27.200
Városszabályozási munkálatok és tervpályázatok	1.300
Úszoda építése	9.800
Selátsóké felmérése	58.400
Lakásépítésekre kölcsön folyósítás	2.700
Orvosi ház vétele	108.200
Költségek felmérése	28.300
Összesen:	300.400 P

1926. évben:	
Inségmunkák végzése, nevezetesen a Tarjánpaták ujmedrének kiáása, patakmedrek tisztítása, utak tisztítása stb.	80.000 P
Tarjánpaták szabályozása	247.800
Kocsis lakások építése	18.400
Korcsolyapálya létesítése	15.400
Járványkórházi derítő felszerelés létesítése	1.800
Úszoda lakás (sportvendéglő) építése és környékének rendezése	26.000
Újvárosrész részbeni csatornázása	1.100
Városszabályozási munkálatok folytatása	11.500
Vízvezetési próbafurások folytatása	43.200
Nyilvános üzemhely létesítése	2.100
Ménház utca torkolatának rendezése, csatornázás és burkolókó beszerzése	11.200
Lakásépítésekre kölcsön folyósítás	160.000
Összesen:	618.500 P

1927. évben:	
Lakásépítésekre kölcsön folyósítás	47.000 P
Arviz okozta károk helyreállítása	4.400
Kőrvághőd építése	245.100
Újvárosrész további csatornázása	28.200
Utak rendezése, O.F.B. telkekhez új utak létesítése	37.000
Iskolák tatarozása	11.000
Vásártér rendezése	4.700
Inségmunkák, nevezetesen újvárosrész feltöltése stb. földmunkák	45.500
Összesen:	422.900 P

1928. évben:	
Köztemető bekerítése és rendezése	13.100 P
Tűzoltófelkészítések beszerzése	18.600
Iskolák tatarozásának folytatása	8.000
Újvárosrész csatornázásának folytatása	19.200
Utak rendezése	4.400
Sétáló létesítése	3.400
Úszoda csőhálózatának ki-cserélése	10.300
Városszabályozási munkálatok és tervek	4.500
Diszpolgárok arcképeinek meg-festése	2.100
Cédulaház építése, vásártéri viz-gálószin, korlátok, feltöltés stb.	38.800
Gazdasági istállóban hiány építése	7.400
Összesen:	129.800 P

Az 1928. évi beruházásoknál mutatkozó nagymérvű csökkenést az okozza, hogy 1928. évben 84.800 Pengőt kivevő inség kölcsönt ez évben fizettük vissza.

A felsorolt beruházásokon kívül minden évben 8-10.000 pengőt fordítottunk kocsik, lovak, stb. beszerzésére.

A város fejlesztésére 1922-1928. években fordított beruházási összegek a beruházási célokra felvett kölcsönök és eladott vagyontárgyak összehasonlítása a következő képet adja:

Beruházások:	
1922. évben	30.200 P
1923. "	29.100
1924. "	114.500
1925. "	300.400
1926. "	618.500
1927. "	422.900
1928. "	129.800
Összesen:	1.645.400 P

Levonandó tételek:	
Kölcsön terhe	911.000 P
Eladott és elajándékozott telkek értéke	23.500
Állami kiadások eladása	24.000
Járásbírósg eladása	28.300
Elajándékozott régi vághőd értéke	28.900
Lebontott régi istálló, régi cédulaház értéke	12.800
Összesen:	1.028.500 P

Marad tehát 7 év alatt vagyonszaporulat 616.900 P melyből leltári vagyon 261.400 P. Leltári vagyon nem képez beruházás (pld. patak szabályozás, piacter rendezése, csatornázás, járdák létesítése) stb. 355.500 P.

Nem közbömbös annak ismertetése sem, hogy az 1922-1928. években a város saját háztartásának jövedelme terhére mily összeget fordított beruházásokra.

Ennek megvilágítására a következő adatok szolgálnak:

Beruházások összesen: 1.645.400 P

Beruházások kölcsönből 911 ezer P, mely összegből levonandó árfolyamvesztés, költség stb. címen visszatartott 107.000 P marad 804.000 P, levonandó azon eladott vagyontárgyak értéke, melyek vételára a város pénztárába befolyt 14.500 P.

levonandó összesen: 818.500 P

A város saját háztartásának jövedelme terhére beruházott 1922-28. évben 826.900 P.

A város 1925, 1926 és 1927 években 135.000 Dollár és 264.000 Pengő, (pengőben összesen 1.050.000) kölcsönt vett fel.

Magánosok építkezése.

Ezen összegből magánosoknak a nagyfokú lakásiaság enyhítése céljából lakásépítési célokra kölcsön adott 407.000 pengőt és pedig: Kovács Józsefnek 8000 P., Telek Józsefnek 2.400 P., Deák Sándornak 12.800 P., Bezzeg Zoltánnak 5.400 P., Rosenberg Sándornak 26.740 P., Mikula Jánosnak 5.400 P., Melihercsik Istvánnak 4.300 P., Szalai Pálnak 6.920 P., Ádám Endrénének 18.300 P., Nagy László és fiainak 12.030 P., Horváth Lászlónak 15.040 P., Gyelway Gézának 8.800 P., Takács Ferencnek 9.200 P., Kucsera Jánosnak 3.700 P., Vanzsura Lajosnak 12.900 P., Gaál Jánosnak 22.730 P., Ratzka Gyulának 3.200 P., Pónyi Antalnak 6.400 P., Rónai Ferencnek 3.800 P., Lapsánszky Jánosnak 13.600 P., Tilger Károlynak 6.200 P., dr. Varga Kálmánnak 14.240 P., Olaj Gyulának 19.400 P., Reguly Lajosnak 14.560 P., Bodó Jánosnak 13.900 P., Fodor Samunak 9.200 P., Róm. Kath. Kőr 32.000 P., Hochhauser Károlynak 16.000 P., Vágó Péternek 8.900 P., Ligeti Ferencnek 6.400 P., Szalay Andrásnak 2.800 P., Szkladány Gusztávnak 2.800 P., Benkó Imrénének 2.800 P., Peresi Józsefnek 2.800 P., Alb Ferencnek 2.800 P., Nékám Istvánnak 7.200 P., Bartha Rezsőnek 2.240 P., Lőrincze Istvánnak 5.500 P., Szende Ferencnek 6.300 P., Várdi Andrásnak 7.800 P., Kádár Péternek 4.400 P., Kovács Aladárnak 12.600 P.

A város kölcsön tartozása 1928. év végén 911.000 P., amely összegből 306.000 pengő terhelt a fent felsorolt magánosokat.

Méreg.	
A város vagyonszerlége 1928. év végén a következőképpen alakul:	
Vagyon:	
Ingókban	163.000 P
Ingatlanokban	806.200
Értékpapirokban, takarékpénztárakban	74.500
Készpénzben	2.000
Követelésekben	190.200
Jogok, javadalmak	360.000
Összesen:	1595.900 P

Teher:

Kölcsönök 911.000 P

Tartozások a záró számadás szerint 133.400 P

Összesen: 1044.400 P

Tiszta vagyon: 551.500 P

Az 1921. év december 31-iki tiszta vagyon 443.100 P volt. Tehát a tiszta vagyon szaporodás 1922-től 1928-ig 108.400 P.

A beruházásoknál feltüntetett leltári vagyon szaporodás és a fenti adatok

közötti látványos ellentmondás magyarázata az, hogy azon ingatlan és ingó vagyontárgyak értékelése között, melyek úgy az 1921. évben, mint az 1928. évben a leltárban szerepelnek, nagy eltérések vannak. Az ingatlanok értéke 1921. évben 388.100 pengőben, míg ugyanazon ingatlanok értéke (a képviselőtanács határozata alapján) 1928. évben csak 247.000 pengőben vannak felvéve. Az így mutatkozó 141.100 P és a fentemlített 108.400 P együtt 249.100 P-t tesz ki. A beruházásoknál feltüntetett 261.400 P leltári vagyon növekedés és a vagyontelkek összehasonlításából származó 149.100 P tiszta vagyon növekedés között még mutatkozó 12.300 P különbséget, az ingóságok értékelésénél levő eltérésekben találja magyarázatát.

Karácsonyi akció.

A városunkban észlelhető nyomor enyhítése az erkölcsös és vallásos értelemmel kísérelt és a város adminisztrációja szociális érzékének kifejezésére juttatása céljából már 1922. év óta rendezés a karácsonyi ünnepek során, úgynevezett karácsonyi nyomor enyhítő akcióit.

A város társadalma ezen célra fordított 1925. évben készpénzben 2512 P-t, 1927-ben a városban 1244 P, összesen 3756 P-t, 1926-ban készpénzben 3010 P, anyagokban 3257 P, összesen 6267 P-t, 1927-ben készpénzben 2872 P, anyagokban 2712 P, összesen 5584 P-t és 1928-ban készpénzben 2642 P, anyagokban 2900 P, összesen 5542 P-t. Az utolsó 4 évben tehát készpénzben 11046 P, anyagokban 10613 P, összesen 21.159 pengő.

Ezen összegből adott a város 1925. évben 3365 P-t, az állam semmit, a vármegye 400 P-t, 1926-ban a város 4367 P-t, az állam 1500 P-t, a vármegye 400 P-t, 1927-ben a város 4184 P-t, az állam 1000 P-t, a vármegye 400 P-t, 1928-ban a város 4142 P-t, az állam 1000 P-t, a vármegye 400 P-t, összesen tehát a város 16.059 P-t, az állam 3500 P-t, a vármegye 1600 P-t.

A részletekre nézve az anyagoknak értékelési becselés utánan fel és tünnetlen ki pengő értékben olyképpen azonban, hogy az értékelésnél nem vettem figyelembe azon juvarbányegyenértéket, mely a Légrady Béla és neje által adományozott tüzelőanyag beutazását képviseli. Itt egyébként megjegyzem, hogy Légrady Béla m. kir. gard. főtanácsos, karancsberényi földbirtokos és neje oly számos esetben adták a salgótarjáni szegények iránt érzett jóindulatuknak tanújelét, hogy nemcsak adományozták, hanem a szegények köztélőként is feljelentésben is fel keil említenem.

Szabályrendeletek.

A város eddig a következő szabályrendeleteket alkotja. Jövahagyattak: szervezési szabályrendelet, nyugdíj szabályrendelet, vígalmi adóról szóló szabályrendelet, városi bélyegilletékről szóló szabályrendelet, az elhagyott gyermekek segélyajánlóról szóló szabályrendelet, ingatlan átruházási szabályrendelet, az Apolló mozgólépcsőszínház üzemi szabályzata, hirdetésű ügy egyesítés kezeltéről szóló szabályrendelet, a gyámpénztári pénzkészletéről szóló szabályrendelet, a városi alkalmazottak családi pótlékairól szóló szabályrendelet, iskolai segélylétesítéről szóló szabályrendelet, kéményseprési szabályrendelet, járdáépítéssel szőlő szabályrendelet, közterületek burkolásáról szóló szabályrendelet.

Jövahagyásra fel vannak terjesztve: prostitúcióról szóló szabályrendelet, közvághődű és huszvizgálati szabályrendelet, közüzemügyi szabályrendelet, tűzrendészeti szabályrendelet, vásári helypénzdíj-szabályzat, építkezési szabályrendelet, vásárrendtartási szabályrendelet, a házalokerekeknek Salgótarján város területén való eltiltásáról szóló szabályrendelet.

Előkészítés alatt állnak: a csatornázási szabályrendelet, a lakbérleti szabályrendelet, a ravatalozásról és temetkezéssel szőlő szabályrendelet.

Egyesületek.

A városban a következő egyesületek működnek: Salgótarjáni Önkéntes tűzoltó egyesület. Elnöke: Róth Flóris, elnök: dr. Förster Kálmán, Róm. kath. Szent Erzsébet Nőegylet. Elnöke: Rameshoffer Béláné, Mária Kongregáció. Prezes: Upponyi József, Salgótarjáni Róm. Kath. Olvasókör. Elnöke: Demeter Bertalan, Starjánj Evangélikus Nőegylet. Elnöke: Pántyik Árpád, Evangélikus Lányai. Elnöke: Zelenka Pannónia, Salgótarjáni Luther Szövetség. Ügyvezető elnök: dr.

Halyák Zoltán, Salgótarjáni Izraelita Nőegylet. Elnöke: Ligeti Ferencné, Salgótarjáni Acélgépjáratási Kaszinó. Elnöke: betöltetlen, Chebra Kadna salgótarjáni izr. betelepítő és temetk. egyesület. Elnöke: Lauffer Lőrinc, Rimamurányi Starjánj Vasúti r. t. leltélyelő és munkás szövetkezetének Olvasóköre. Elnöke: Horváth Károly, Salgótarjáni Bányakolónia altszűző nők temetkezési egyesület. Elnöke: Bitterer Mártonné, Salgótarjáni Sport Egyesület. Elnöke: betöltetlen. Hirsch és Frank r-t alkalmazottai Olvasóköre. Elnöke: Gyarmathy Károly, Salgótarjáni Bányatelepi Torna Club. Elnöke: Deazberg Hermann, Salgótarjáni Telepi Football Club. Elnöke: Laun Ferenc, Salgótarjáni Telepi Olvasókör. Elnöke: Rameshoffer Béla, Salgótarjáni Temetkezési Egyesület. Elnöke: Traum Péter, Keresztényszociális Vas- és Fém munkások acélgépjáratási csoportja. Elnöke: Tamás József, Hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiártyák nemzeti szövetsége. Diszelnök: Szent László, elnök: Lapsánszky János, Egyesült Keresztény Nemzeti Liga salgótarjáni osztálya. Elnöke: Balhauser István, Országos Magyar Bányászati és Kohászati egyesület salgótarjáni osztálya. Elnöke: Róth Flóris, Salgótarján és Vidéke Mészeg Egyesület. Elnöke: dr. Hercz Adólf, Magyarországi Kárpát Egyesület. Elnöke: dr. Förster Kálmán, Salgótarjáni Kaszinó. Elnöke: Róth Flóris, Mav. Altszűző Kör. Elnöke: Nagy Gyula, Magyarországi Munkások Rokokantsegélyző nyugdíjgyűjtő 64. sz. fiókja. Elnöke: Braun János, Magyarországi Munkások rokkant és nyugdíjgyűjtő 77. sz. fiókja. Elnöke: Springer Géza, Magyarországi munkások rokkant és nyugdíjgyűjtő 193. sz. fiókja. Elnöke: Zaharidz Ágoston, Művezetők Orsz. Szövetség XV. sz. fiókja. Elnöke: betöltetlen, Művezetők Orsz. Szövetség XVIII. sz. fiókja. Elnöke: Gemser János, Starjánj Köznevelési r. t. bányatelepi altszűző köre. Elnöke: Bérczy Sándor, Mave Salgótarjáni Polgári Lövészegylet. Elnöke: Dr. Förster Kálmán, Országos Magyar, Kereskedelmi Egyesület salgótarjáni kerület. Elnök: Herczog Ede, Starjánj Chebra Sasz és Talmudhóra egyesület. Elnöke: Rosemberg Ignác, Salgótarjáni Ipartestület. Elnök: Takács Ferenc, Salgótarjáni Helyiérsegi Tiszti Kaszinó. Elnöke: Hausenbuss Károly, Magyarországi Építőmunkások Orsz. Szövetség salgótarjáni helyi csoportja. Elnöke: Benko Imre, Orsz. Stelma Szövetség anyja és csecsemők védelmére salgótarjáni 64. és 65. sz. fiókja. Elnöke: dr. Förster Kálmán, Magyar Vöröskeresztesegylet salgótarján. fiókja. Elnöke: betöltetlen, Starjánj Üveggyári Levente egyesület. Elnöke: Urbán Ferenc, Starjánj Bányatelepi Levente egyesület. Elnök: Bolner Pál, Magyar cigányzenészek orsz. egyesületének salgótarjáni helyi csoportja. Elnöke: Hangonyi Kudi, Magyarországi Bányászati és Kohászati gazdasági szövetsége. Elnöke: Rajd Pál, Ebredd Magyarok Egyesülete. Elnöke: Stantay István, Manz. Elnöke: dr. Förster Kálmán, Salgótarjáni Falackgyár r. t. olvasókör. Elnöke: Szovboda Károly, Magyarországi Bányászati és Kohászati Orsz. Szövetség salgótarjáni helyi csoportja. Elnöke: Prncez Ferenc, Magyarországi Üveggyárak Orsz. Szövetkezetének salgótarjáni helyi csoportja. Elnöke: Müller Jakab, Salgótarjáni Közbányász r. t. munkási temetkezési segély egyesülete. Elnöke: Róth Flóris, Salgótarjáni Acélgépjáratási Levente egyesület. Elnöke: Karattur Antal, Salgótarjáni városi Levente egyesület. Elnöke: Horváth László.

Halottaink.

A város tisztviselői sorából a várossal történt átalakulása óta meghaltak: 1923. január 28-án Zatroch Gusztáv száműzött, 1924. december 15-én Topperczer Vilmos napidíjaz, 1927. február 23-án dr. Löwinger Rezső községi orvos, 1928. szeptember 8-án Pethő Erzsébet iktatókudó, 1928. év november 2-án Beke Antal forg. adóellenőr.

Képviselőtestületi tagjaink sorából elhalloztunk idején a minőségükben meghaltak: 1925. január 20-án id. dr. Chorin Ferenc városunk első díszpolgára, 1923. március 20-án Szilcsy János, 1923. október 14-én Jezenzaky Károly, 1923. október 19-én Kohn Lipót szesznyaggyerekedő, 1924. február 18-án Fülöp István, 1924. május 9-én Kohut József, 1924. július 28-án Czibere Sámuel, 1925. február 7-én Rákos Gyula, 1925. július 8-án Weinberger Soma, 1925. augusztus 15-én Luby István, 1926. január 24-én Kretech Lajos, 1926. február 2-án Pethő László, 1926. október 4-én Sajbán Remé,

1927. február 26-án Deutchar Károly, 1927. június 30-án Baumann Adolf, 1928. február 28-án Ferenc József, 1928. február 29-án Harczeg József, 1928. április 1-én Liplay B. Jenő, 1929. február 20-án Eisele Guztáv.

Szeretnék mindenen halottaink emléke előtt rövidebb hosszabb ideig megállni és érdemeiket méltatni.

De sajnos oly sokan vannak ők, hogy szinte elszorult a szívünk. És mennyi fáat van köztük! Mennyi hasznos munkát végeztek volna el ők még szegény hazánk és városunk érdekében. Talán még sohasem volt olyan szükség önzetlen, pénzt és energiát áldozni kész, szóval egész emberekre, mint most és amilyeneket nagy számban találunk azok sorában, kiknek névsora most ismeretlen. Szolgájon az, amit halottaink életükben a köz érdekében tettek, példaképül és buzdítással mindnyajunk számára és frizzük meg emlékeiket őszinte kegyelettel.

Az elmúlt 4 évben hozott fontosabb közgyűlési határozatokat és a város életében történt fontosabb eseményeket a következőkben van szerencsém ismertetni.

Kováts József nyugdíjazása.

1925. január 1-én nyugdíjba vonult Kováts József v. tanácsnok, ki 30 éven keresztül szolgált Salgótarján nagyközségi szervezetében és aki szorgalmas és igen értékes munkát fejtett ki azon 3 év alatt is, amikor a nagyközségnek városi történet átalakulásakor a kezdet nehézségeivel kellett megküzdünk.

Városát szerető, hűséges, felegyelmzett tisztviselő volt és én az alkalommal is őszinte barátsággal bújtom meg Kováts József előtt a jól megérdemelt elismerés zászlóját.

Jókai Mór.

1925. évi február hó 18-án tartott közgyűlésében a város megemlékezett nagyevű regényírónk születésének 100 éves évfordulójáról.

Idő. Choria Ferenc.

Megemlékezett továbbá a város első diszpólgárának idő. Choria Ferencnek 1925. január 20-án történt elhalálásától a emlékét jegyzőkönyvben örökítette meg.

Csernoch János.

Ugyanezen a közgyűlésen üdvözölte a város néhai dr. Csernoch János bíbornok hercegprímát aranyéremmel alkalmából.

Mozgófényképszínház

1925. év tavaszán súlyos vitákra adott alkalmat az u. n. mozgófénykép színház felépítéséről néhai Háas D. Arminól megváltotta úgy, hogy ez jelenleg a város kizárólagos tulajdonát képezi.

Vásártér.

Ugyanezen év februárjában elrendelte a város a Szilárdy-féle területnek vásártér céljára való kijelölését. A vásártér használatba vétetett, rajta az állam 20.000 pengő segítségével cédulához építették, a bekerítésről is gondoskodás történt, most pedig a vásártér feltöltése van folyamatban, mely célból a helybeli ügygyár erre a térre hordja ki iparvágányon a gyár salakját. A kijelölési bíróság a terület kártalanítása ügyében eddig határozatot még nem hozott. Itt megjegyzem, hogy az u. n. cédulához termelt a városi levéntelevényeknek otthon céljaira rendelkezésre bocsátottam.

Kataszteri felmérés

Február 18-án határozta el a képviselőtestület a város külső részének részletes kataszteri felmérését is, mely munkáját teljesen befejeztették.

Usoda.

Ugyanakkor elrendelte a város képviselőtestülete az usoda helyreállítását, mely munkálatok ez év júniusában elkészülvén, az usoda rendeltetésének átadott.

Hadirokkantak.

Szép tanujelét adta a város a hadirokkantak, hadiösvények és hadiárvák nehéz sorsa iránti megértésének, amikor elhatározta, hogy a mozgófényképszínház jövedelmének 10%-át segélyként a Hadiroknak kiutalja. Ezt a segélyt a város 1926-ban havi 100 P.-ben allandóította és azt a Hadiroknak tagjai ma is élvezik, sőt az elmúlt 1928. karácsonyán a képviselőtestület még külön 1800 pen-

gőt szavazott meg részükre karácsonyi ajándék címen.

Járásbíródság.

1925. év február hó 27-én határozta el a város azt, hogy a helybeli járásbírórsági székház részére telket adományoz. A székház azóta felépült és rendeltetésének átadott.

Iskolák hősi halottak.

1925. év március 29-én az izraelita hitközség leleplezte 19 hősi halált halt tagjainak a templomban elhelyezett emléktábláját, melyen a város képviselőtestületben a tanács több tagja részt vett.

Orvosi lakás.

1925. március 24-én határozta el a képviselőtestület a Nemessányi-féle ház megvételét. A szükséges javítások loganatosítása óta a t. orvos ebben a házban lakik.

Népiszkolák dologi kiadásai.

Ugyanakkor indult meg a tárgyalás a vallás és közoktatásügyi miniszteriummal a helybeli állami népiszkolák dologi szükségleteinek a város által való viseléséről tárgyában. Az azóta folyamatban lett tárgyalások csak az elmúlt évben nyertek befejezést és pedig aránylag kedvező eredménnyel, amennyiben a város viseli ugyan az összes dologi kiadásokat, de a természetbeni lakások lakbéréllentéte a városi pénztárral illeti. Az iskolai épületeket a város nagy költséggel helyreállította és hiányos felszerelését pótolta.

Bejelentős hivatal.

1925. április 22-én a város felhatalmazást adott nekem a terüvvel beszerelési hivatal létesítésével kapcsolatos szükséges dologi kiadásokra. A bejelentős hivatal működését már 2 évvel ezelőtt megkezdte.

Stefánia.

Ugyanakkor vette tudomásul a képviselőtestület azt a jóváhagyó határozatot, hogy a város a helybeli Stefánia Szövetkezet személyi és dologi kiadásai részének átvállalásával támogatja.

Kisakadémia elindása.

Ezen a közgyűlésen határozta el a város az u. n. állami kisakadémiák elindását is, mely később loganatosítván, négy városi tisztviselő is alkalmazottnak jutott tulajdonába.

Pénzügyörög.

Ugyanakkor adományozta a város a pénzügyörög elhelyezése céljából a vámsörgézzel szemben levő telket, melyen a pénzügyörög 3 háza azóta már fel is épült.

Munkanélküliség.

1925-ben már erősen mutatkozott városunkban a mindinkább nagyobb arányokban észlelhető munkanélküliség. Ennek leküzdése súlyos gondokat okozott a kir. kormányknak és a város közigazgatásának is. Számtalan felajánlásnak, küldöttségjárásnak és személyes eljárásnak eredményeképpen, különösen a Népiéleti Miniszter urnak segítő kezével sikerült a munkanélküliségnek gátat vetni és ha itt csak a Tarján patak építését, az u. n. Újtelepen létesült házépítési akcióit és a cseredi út építését említem, ez azért történik, mert azon tevékenységek felsorolása túlhoszorra nyujtaná jelentésemet és mert egyik másik létesítményről ezen jelentésem során ügyi meg fogok még emlékezni.

Patakcsanabályozás.

A Tarján patak átbélyezése és bentonítási munkái közé szorítás lehetővé tette a némi nagyképűséggel új városrészeknek nevezhető területnek tervezési készítését. Itt mindjárt meg akarom említeni azt, hogy a tervezését nem az építletek elhelyezésére, hanem az utak vezetésére vonatkoztatottam. Mert bizony az épületek elhelyezése tekintetében több hiba történt, de szolgálok ennek magyarázatul az, hogy az építési kedv fokozására ezekben a kritikus időkben olyan magánházak építésére is adtuk engedélyt, melyet az építkezők normális időben nem kapnak volna meg, a középtelepek terveit pedig nem ismertük a így történhetett meg például, hogy a kir. adóhivatali székház elsőrendű, az államrendőrségi épület pedig csak másodrendű elhelyezést nyert.

De folytatom a kronologikus sorrendet.

Polgármesteri lakás.

1925. április 22-én határozta el a képviselőtestület a polgármesteri lakás átadását, misztal a város felelőségem ré-

szére és részemre, valamint utódaim részére is kedves szép otthon teremtett.

Gazdasági udvar.

Ugyanezen a közgyűlésen határozta el a város a gazdasági udvarban egy intézói lakás, iroda, kocsiszin, később pedig egy kocsialak céljaira igénybevehető épület építését s ezzel a térer is rendet igyekezett teremteni.

Illemhely.

Ugyanakkor rendelte el a képviselőtestület a piacon egy nyilvános illemhely építését is.

Iparostanonciskola.

Ezen a közgyűlésen foglalkozott a város az iparostanonciskola tanszemélyezete díjazásának kérdésével is, amely kérdés során a város kifejezést adott a tanoncoktatás fontosságá iránt érzett megértésének. Itt megemlítem, hogy kb. egy éve már női iparostanonciskola is létesült városunkban, sőt megkezdte működését egy női kereskedelmi szaktanfolyam is.

Sport-telep.

1925. évi június hó 5-én tartott gyűlésben elhatározta a város egy nyári vendéglő építését is, később pedig az usoda mellett egy kombinatív korcsolya és teniszpályát létesített, amellé egy pavilont épített s így a sportfejlesztésből is jelentékenyen vette ki a maga részét.

Szabályozási terv.

A már régen húzódó szabályozási terv előkészítésének ügyében is ezen a gyűlésen hozott a képviselőtestület érdemleges határozatot. Kezdetben házilag öhajította a város a szabályozási tervet elkészíteni, később azonban úgy határozott, hogy a terv elkészítésére országos pályázatot hirdetett. Az 50 millió papirkoronában megállapított első díjat Vargha László, európai viszonylatban is elsőrendű szakértőnek minősíthető főváros mérnök nyerte el a város azonkívül még további 50 millió papirkoronával jutalmazta a többi pályaművet. A szabályozási tervet hosszas bizottsági tárgyalások után a város műszaki tanácsnoka a helyi viszonyok figyelembevételével átalakította, ezt a mai gyűlés alkalmával a képviselőtestületnek módjában lesz részletesen lefolytatni és ezzel a város jövőbeli fejlesztési törekvésének helyes út szabni.

A Kormányzó Ur elleni támadás.

1925. évi június hó 18-án a város rendkívüli közgyűlése felhőborodásnak adott kifejezést azon támadások fölött, amelyek a Kormányzó Ur magas személyt érték, a város közönsége pedig impozáns lampionos felvonulásban adott az első magyar ember iránti mély tiszteletének kifejezést.

Temető.

1925. július 7-én határozta el a város a temető bekerítését, mely munkálat most is folyamatban van s befejezéshez közeledik.

Csendőrbarrak.

Julius 23-án jeletemet be, hogy a kir. kincstár, az u. n. csendőrbarrak anyagának ellenértékét elengedte s a város tulajdonjoggal elismerte.

Gimnázium.

Szeptember 4-én határozott a város a helybeli magán-gimnázium segélyezése tárgyában és azóta 9.600 P. évi segéllyel támogatja ezt az intézetet.

Tarján patak.

Folyó hó 18-án döntött a képviselőtestület a Tarján patak szabályozási munkálatainak ajánlati fölött. A munkálatokat a helybeli építőiparosok kapták meg, akik a munkálatokat Haluskay Sándor és Szmolka okl. mérnökök vezetésével kilógástalanul végezték el.

Fürdőalap.

Ugyanezen alkalommal fogadta el a közgyűlés a nevetéről elnevezett alapról szóló alapítólevelet.

Építkezés.

Ez év őszén indult meg az építkezés az új városrészben és tartott mindaddig, amíg a város az építési szándékozónak telket rendelkezésre bocsátani tudott. A város tisztviselőinek kérelmét a közgyűlés kiváló jóakarattal intézte el, hogy a városi tisztviselők legelőbbie ma saját házában lakik. A Népiéleti miniszter ur által építkezés céljaira rendelkezésünkre bocsátott hitelből azonban számos más magános is építkezést fogantatosított a így jött létre az új városrés-

zély 2 középületnek szánt telkek kivételével, most már teljesen be van építve s mely városrészeknek közművekkel való ellátása a közeljövőben fog a városra nézve súlyos anyagi terhet róni.

Bérczy Sándor.

1925. évi október 23-án tartott gyűlésben a képviselőtestület megemlékezett Bérczy Sándor h. bányai igazgatónak m. kir. bányaiügyi tanácsosá történeti kinevezéséről.

Járás székház.

November 10-én pedig a főszolgárió hivatal elhelyezésére szánt járási székház kérdéssel foglalkozott. A város által adományozott telken a székház azóta már felépült.

Dispenszaira.

Ugyanezen közgyűlésen foglalkozott a képviselőtestület elsősorban a tüdőbetegség elleni létesítésének kérdésével. Azóta hosszas tárgyalások folytak a város és a Tuberkolózis elleni országos bizottság között, melyek eredményeként a központ 3.000 P. évi segélyt szavazott meg, — rendelkezésünkre bocsátotta belső felszerelést, sőt kiállításba helyezte, hogy az intézetet államköltéségen a városba mozgatható telken 1929. év folyamán fel fogja építeni. Az intézet május 12-én december 1. óta dr. Clementia városi liszt orvos vezetésével, egyelőre a városbázis mellett kis épületben megkezdte működését.

Széchenyi István.

1925. év december hó 11-én a képviselőtestület kifejezést adott Széchenyi István születésének századik évfordulója alkalmával a város kegyeletes megemlékezésének.

Virágpavilions.

1926. június 21-én a város engedélyt adott Schundtner Olgának egy virágelárusító pavilon építésére és elrendelte a Nemzeti Liga bódéjának átépítését is.

Adóhivatal.

Ugyanakkor a város az Adóhivatal létesítésének céljaira ingyen telket adományozott a kincstárnak. Az adóhivatal azóta elkészült.

Közvágóhíd.

Március 12-én hozott a képviselőtestület határozatot a külföldi kölcsön terhére egy modern közvágóhíd létesítése tárgyában. A közvágóhíd és a műjegygyár azóta elkészült és rendeltetésének megfelel. —

Református templom.

A régi közvágóhíd telkét és anyagát a város később a helybeli református egyháznak adományozta templom építés céljaira. A református templom a jövő évben el fog készülni.

Hirdetési jog.

Ugyanezen a közgyűlésen adta berbe a város a hirdetési jogot és így e címen is némi jövedelemhez jutott.

Sétaut a Fipisra.

1926. április 28-án tudomásul vette a közgyűlés Veres Zoltáné özvegyének azon értesítését, hogy a Meszesaljai heggy oldalában sétaut létesítését megengedni szives volt. A sétautak nagyobb részt elkészültek.

Vízvezetékek.

Ezen a közgyűlésen indult meg a tárgyalás a vízvezetési kutatókra nézve is. Ezen kutatások teljesen kielégítő eredményre vezettek. A vízvezeték létesítésének ügyével jelentésem végén a programom során fogok részletesebben foglalkozni.

Róm. Kath. Olvasóköz.

Ugyanakkor határozott a város a Róm. Kat. Olvasóköz melletti utcaterendezés és később a kör építésének segélyezése tárgyában. E célra a közgyűlés elsősorban 500 P. másodsor pedig 2000 P. segélyt szavazott meg.

Harangok.

A kath. harangok beszerzésére a város 20 millió, később pedig az év harangok beszerzésére 10 millió papirkoronát adományozott.

Diszpólgárok.

1928. évi május hó 30-án választotta meg a város diszpozitörülése dr. Vass József népiéleti és munkaiügyi m. kir. miniszter urat és dr. Sztranyavszky Sándor akkori főispán urat, egyhangú lelkességgel a város diszpólgáira. A két diszpólgár a megválasztásról szóló oklevelet 1926. év október 3-án vette át a város pücterén, ragyogó napfény-

ban tartott és emlékeztető díszkönyv-
lében ünnepélyes keretben, míg a város
három díszpolgárától Miklósy Ödön
festőművész által elkészített olajfest-
mény leleplezésre vár.

Árván.

1926. május 25-én egy óriási fel-
bőszkedés folytán a Salgó, de különö-
sen a Tarján-patak annyira megrázd-
ult, hogy ez a még nem szabályozott me-
rőből kilépett és úgy a városnak, mint
meganosoknak tetemes kárt okozott. A
népéleti miniszter ur az árvízkarosul-
tának 24.000 Pengő kamatmentes köl-
csönt engedélyezett.

Vadász.

1926. június 16-án tartott közgyű-
lésében elhatározta a város, hogy újabb
országos vásárokat fog kérni. Az ezir-
nyu akció bizonyos mértékig sikerrel
járt, amennyiben a kereskedelemügyi m.
kir. miniszter ur 2 új országos vásárt
engedélyezett.

Vasúti átjáró.

1926. július 21-én foglalkozott a
képviselőtestület a Menház utcai vasúti
átjáró ügyével. A Máv. üzemeltetési-
généralé a város kérelme meghallgatásra
talált, a vasúti útjáró elkészült és elő-
nyösen bonyolítja le az új városrész
logos és kocsi forgalmát.

Vöröskereszt akció.

A magyar vöröskereszt egylett 1926.
év nyarán 38590 kg. lisztet, azonfelül
szalonát, gyermekruhát adományozott a
szegény családok számára és ezzel teteme-
sen enyhítette a munkanélküliség ál-
tal okozott nyomort.

Rendőrség.

1926. aug. 27-én a város a m. kir.
rendőrség céjaira telket adományozott,
mely telken azután a rendőrségi palotát
a Kilycer és Wehovsky cég meg is épít-
tette. Ennek az épületnek zárókövét és
a m. kir. csendőrségi iskola épületének
alapkövét azután dr. Scitovszky Béla
helügyminiszter ur és dr. Sztranyavszky
Sándor államtitkár ur 1927. október
22-én, egy szép ünnepély keretén belül
el is helyezte.

Csatornáság.

Ugy a rendőrség, mint a Halusky
Sándor cég által azóta megépített csen-
dőség díszes épülete bizonyoságot tesz a
helügyi kormányzat széperékéről és vá-
rosunkkal szemben tanultotlító áldozat-
készségéről.

Medor biztosítás.

Ugyanezen a körülményen határozta
el a város, hogy a Karancsaljai híd
alatti patalkazakat rendezi. Ezen patak
alsó része a helybeli bányavállalat által
már korábban lett partfalakkal biztosítva
és új hiddal ellátva.

Csatornázás.

Ugyanakkor határozott a képviselő
testület az új városrész csatornázásával
való ellátása tárgyában. A csatornázás
az Újtelepen több részletben lett tovább
építve s az elmúlt év folyamán az utolsó
rész is elkészült.

Scitovszky, Sztranyavszky, Pály.

1926. október hó 18-án jelentettem
a képviselőtestületnek, hogy a Kormá-
nyzó Ur Ötömlőtsége dr. Scitovszky
Béla, a nemzetgyűlés elnökét a kir.
helügyminiszterrel és dr. Sztranyavszky
Sándort, vármegyénk volt főispánját bel-
ügyi államtitkár, később pedig, hogy
Pályi Pál volt vármegyei főjegyzőt az
egyesített vármegyék főispánjává kine-
vezni méltóztatott. Ez a hír városunk
közönségéből őszinte, igaz örömet vál-
tott ki.

Dr. Sztranyavszky Sándor.

1926. december hóban zajlott le az
általános országgyűlési képviselőválasztás.
Ennek eredményeként a salgótarjáni vá-
lasztókerület dr. Sztranyavszky Sándor
m. kir. belügyi államtitkár urat választ-
otta meg egyhangúlag országgyűlési kép-
viselőjévé.

Ennek a választásnak országos je-
lentőséget adott az a körülmény, hogy
akadt egy férfi, ki izzó nemzeti érzését
bele tudta ruggerálni egy olyan választó
közönség lelkébe, mely szocialdemokrata
gondolkodásnak adott sok ízben és az
első képviselőválasztás alkalmával is
kézzelfogható kifejezést.

Hogy mit jelentett és mit jelent dr.
Sztranyavszky Sándornak a kerület kép-
viselőjévé történt megválasztása és ne-
vezetesen mit jelent ez Salgótarján vá-
rosára nézve, annak azavakban való ki-
fejezésére csak nehezen tudnék vállal-
kozni. Ezt éreznie kell mindenkinek és
érezni is a város minden egyes polgára. Mő-

domban volna egy külön hosszú jelen-
tetést írni azon számlalan közbenjárásról
és rivumányról, melyet országgyűlési kép-
viselőnk városunk számára kibarolt és ha
ezt részletesen nem teszem, annak
indoka az, hogy képviselőnknek a köz-
irányában kifejtett tevékenysége, mely
úgy a államtitkár szemünk láttára folyt le,
annyira közismert, hogy azt fejtegetni
nem szükséges, a magánügyekben lőrt-
tént közbenjárása pedig nem tartozik
ezen jelentésem keretébe.

Nagyszerű középületek, közművek
és utak hirdetik, hogy ennek a kerület-
nek az államtitkár nemcsak képviselője,
hanem valóssággal édes apja s a városunk
lakosságának legnagyobb rétegét képvisel-
ő munkásságának is éreznie kell ennek
a nemes szívek minden szép és szocialis
gondolat iránti megértő dobbanását.

Száz választó kerület is akadt
volna e csonka országban, mely öröm-
repsze fogadta volna képviselőjévé a mi
képviselőnk, de ő férfias jellemében
mélítosan beváltotta még főispán korában
nyilvánosan tett ama kijelentését, hogy
számlája és szereti Salgótarjánt és minden
lehető megtesz e város és a széne-
dence munkái érdekében.

Nagyfontosságú országos hivatalos
mellett ő mindig talált időt arra, hogy
ennek a kerületnek és választóinak
ügyével foglalkozzék, hivatalos szobá-
jának és nemes szívének ajtaja mindenkor
nyitva áll a salgótarjániak számára. És
ezért mi nemcsak hatásak vagyunk iránta,
mi nemcsak bámulattal adózunk az ő
acélos jellemének, mi nemcsak becslük
jús és tiszteljük őt, hanem mi szeretjük
is őt őszinte, becsülettel szívvel.

A választási küzdelem során vá-
rosunkban járt és nyilvános népgyűlésein-
kben résztvevő kormányok feje gróf
Bethlen István miniszterelnök ur és
nagy számú előkelő kísérete is, a man-
dátumot pedig oly imponáns és szere-
teljes formában adta át képviselőjé-
nek ennek a kerületnek választópol-
gársa, hogy ez az átadás nemcsak a
salgótarjániak, de képviselőnk szívében is
— tudom — soha el nem múló em-
léket hagyott.

Prohászka Ottokár.

1927. év május hó 12-én kegyelet-
tel adozott képviselőtestületünk néhai
Prohászka Ottokár székesfehérvári püspök
emlékének.

Utca-elnevezés.

Ugyanezen közgyűlés határozott
első ízben a város utcáinak elnevezése
kérdésében és pedig azon elvi szempont-
ok figyelembe tartásával, hogy ezen
utca elnevezésekről is kifejezésre juttatta
az elszakított országrészek elvezetése föl-
létti féjdalmát.

Gimnázium.

1927. év június hó 15-én jelentem
el a képviselőtestületnek, hogy a
Vallás- és közoktatásügyi miniszter ur é
helybeli realgimnáziumnak nyilvánosság
jogot adott.

Posta-utca.

Ugyanakkor rendelte el a város a
Posta-utca közvezetést és csatornázását.
Ennek során kísérletet tett a város a
cementakadám burkolattal. Ez a kísér-
let azonban — sajnos — nem sikerült.

Tűzoltóság.

Ugyanezen közgyűlés foglalkozott
az Önkéntes tűzoltótestület újraszerve-
zésének kérdésével. A város két motor-
fészkendőtt szerzett be, azonkívül is több
felszerelési tárggyal szaporította a tűz-
oltószertár felszerelését, ruhát készítettett
a tűzoltóknak, mely elismerésre méltó,
buzgó működést fejt ki Czirbez István
parancsnoksága alatt. Ha figyelembe
veszünk azt, hogy a tűzoltóság parancs-
nokai és tagjai minden ellenmozgítás-
 nélkül végzik működésüket önzetlenül,
akkor nyilvánvaló, hogy a város közö-
ségének hálas köszönetére tarthatnak mel-
lém igényt.

Öntözés kocsik.

Itt megjegyzem azt is, hogy a város
locsolókocsijainak száma néggyre
emelkedett s a lehetőséghez képest el-
követünk mindent a tekintetben, hogy
a város utcáin ne legyen olyan nagy
por, mint volt. Ugyancsak szaporítottuk
a szemeses kocsik számát is.

Serédi Justinián.

1927. évi december 20-án üdvö-
zölte a város az új bitoros hercegprím-
szát dr. Serédi Justinián Örmén-
cséfé.

Kossuth szobor.

Ugyanakkor bejelenttem, hogy
Kossuth Lajos Budapesten emelt szobrát
közlejtésére alkalmával a vármegye
küldöttségének tagjaként a város képv-
iselőjében én is megjelentem.

Munkásbiztosító bizottság.

Bejelenttem azt is, hogy a kerü-
leti munkásbiztosító pénztár városunk-
ban kirendeltséget létesített.

Porázik György.

Ugyanezen közgyűlés mellátta Po-
rázik György igazgálonak azon érdemeit,
hogy évtizedeken keresztül élen állott a
helybeli óvodák és iparostanonciskolák
felügyelő bizottságának,

Kalauz.

Ezen a közgyűlésen mondotta ki
a város azt is, hogy Dr. Dornay Béla
tanár „Salgótarján és vidéke” című
kiadni készülő kalauzának ügyét anyá-
gilag támogatja. A kalauz folyó é
lavaszán fog előreláthatólag megjelenni.

Helypénz.

Ugyanezen közgyűlés adta bérebe
a város a helypénzszedési jogot évi 30.500
pengőért Holub József helybeli polgárnak
jával előnyösebben, mint azelőtt.

Cserkészek, levonák.

1928. év június hó 21-én elhatá-
rozta a város, hogy a helybeli négy
cserekészcsapat évi 100—100 pengő
táborozási segélyben részesíti. Itt meg-
említem, hogy a város a levante intéz-
mény fejlesztésére évenként súlyos anyagi
áldozatot hoz.

Acélgári dalárdá.

Az acélgári dalárdát dalosverse-
nyekben való szereplése alkalmával több
ízben segélyben részesítette.

Régi járáskiróság.

Ugyanezen a közgyűlésen határozta
el a város a régi járáskiróság épületének
eladását. Az épületet a Kilycer és We-
hovsky építési cég vette meg 28.300
pengőért. Nevezett cég engedélyt kért az
épület lebontására és egy új emelet fel-
építésével 4 három szobás, 12 két szo-
bás és 9 egyszobás lakással óhajítja szar-
porítani a salgótarjáni lakások számát.

Az 1928. november 8-án tartott,
közgyűlésen a képviselőtestület hálas
köszönetet mondott Sztranyavszky Ál-
lantikár urnak azon közbenjárásáért is,
melynek során Pesthy Pál igazságügy-
miniszter ur lemondott a régi járáskiróság
épülete eladási árának 1/4 részéről a így
e címen a város javára 7000 P megla-
karítás állott elő.

Rendőrségi hoztáfürülés.

1928. aug. 31-én bejelenttem,
hogy a város arra köteleztetett, hogy az
államrendőrségi költségekhez ezental évi
12.500 P-vel járuljon hozzá. A kivetés
összege ennél sokkal nagyobb volt, de
ez a tárggyban előterjesztésünket a kor-
mány jóakarattal intézte el.

Csekkrendszer.

Ugyanezen a közgyűlésen határozta
el a város, hogy a városi pénzkezelést
csekkrendszer igénybevételével fogja le-
bonyolítani. A kihéteseknél minden bi-
zonylat, de remélem a befizetéseknel is
a közönség kényelmét fogja szolgálni ezen
l. év január 1-től életbe léptetett új ren-
dszer, melyet a magyarországi városok
között elsőnek Salgótarján vezetett be.

Fő-utca burkolás.

1928. évi november hó 8-án nagy
küldöttséget vezetett dr. Sztranyavszky
Sándor Ömlőtsége Hermann Miksa ke-
rekedelmi m. kir. min. ur Önmegmél-
tsége elé, mely küldöttséghez vármegyénk
főispánja Pályi Pál Ömlőtsége is csat-
lakozott. Kérelmünk tárgya a városon
keresztülvezető út államosítása volt. E-
ben a városra első döntő fontosságú
kérdésben országgyűlési képviselőnk oly
ékezőlással, oly szívhezszólan adta
elő, a város kérelmét, hogy a kereske-
delmegyi miniszter ur rögtön adott vá-
laszban megígérte az átvonulási szakasz
kövel való burkolását. A nem régen
kézhez vett vonatkozó miniszteri leiratot
közérdekű voltánál fogva a jelentésem
végén kifejtett program során teljes ter-
jedelmében közlöm.

Soha nem mulhat el a város kö-
zönségének hála, melyet ezen ut ki-
burkolásánál Hermann Önmegmélőtsége
és dr. Sztranyavszky Ömlőtsége méltán
kiérdemelt.

Állapánki jubileum.

1928. évi november hó 22-én ün-
nepelte a vármegye szeretett állapán-
nak dr. Baross Józsefnek 25 évi szolgá-
lati jubileumát. Az ünnepelésből városunk
is kivette részét. Sokan jelentünk meg a

vármegyei ünnepi közgyűlésen és ör-
vében és küldöttségül is kifejeztük a
város közönségének őszinte jókívánatait.

Sztrajk.

Meg akarok emlékeztetni még az
1928. év novemberében lefolyt bánya-
sztrajkról is, mely egyébként akármin
végződik is, mindig erős visszahatást
gyakorol a salgótarjáni kisiparra és ke-
rekedelemre. A munkások a bányatár-
sulat által nyújtott némi csekély javítások
engedélyezése után megint felvettek a
munkát és egy jobb jövő reményében
tovább küzdenek szegényes megbéltel-
süktől. A szentelmeles fokozása a kül-
öldi ázénbehozatal korlátozása ügyében
országgyűlési képviselőnk utján sok fel-
terjesztés intézte a kormányhoz s ha
e részben az addiginél még jelentéke-
nyebb eredmény értenék el, úgy a bá-
nyavállalat is abba a helyzetbe kerülne,
hogy a munkásság méltányos igényeit
jobban honorálhassa. A sztrajk előtti és
alatt történt tárgyalásokban való részvétel
sok nehéz, hátatlan és bizony majd-
nem eredménytelen munkát jelentett szá-
monra is.

Személyi ügyek.

Meg kell vallanom, hogy a város 4
évi történelmének ismertetése során nem
tértem ki olyan események tárggyakára,
amelyek az egyes magukról megfjedek-
zett tisztviselők által elkövetett bü-
ncselekmények és szabálytalanságok elkö-
vetéséről számolnak be. Ezen események
felborolását azért mellőzöm, mert a vá-
rosnak okozott kár naggyrészben megf-
rűzt, mert a szabálytalanságot elköv-
tő tisztviselők elnyerték és eszenvedték
mélto büntetésüket és mert az ilyen ese-
tek ismertetése nem kellemes sem a
képviselőtestületnek, sem nekem. Ugy
érezem és remélem, hogy személyi és tárgyi
garanciánk vannak arra nézve, hogy
ilyen esetek ismételődni nem fognak.

Eredménytelen utánjárások.

Szeretnék még rámutatni arra is,
hogy polgármesteri jelentésem során csak
azon eseményekre tértem ki, melyek bi-
zonyos eredményt, pozitívumot jelent-
nek. Hogy hány és milyen esetekben
volt meddő az utánjárásom, hány eset-
ben ért súlyos csalódás és volt hiába-
való minden igyekezetem, annak ismerte-
tését ezúval engedelmükkel mellőzöm
és csak annah a kijelentésére szorítko-
zom, hogy ezek a családok engem
nem kedvelletettek el és én — míg
pozíciómát bírom — készséggel fogok a
jövőben is megtenni mindent, amit vá-
rosunk érdekében megtenni jónak és
szükségesnek tartok.

Társulatok stb. működése.

Beszámolóm keretét tuihaladna an-
nak a sokoldalú munkásságának ismerte-
tése, amelyet a helybeli társulatok,
érdekképviseletek, társadalmi egyesüle-
tek, iparvállalatok az utolsó négy év
során kifejtettek. Csak általánosan akarom
megemlíteni azt, hogy Salgótarjánt nem
hiába hívják a munka városának, itt
jártató élet folyik, mondhatnám minden
térzen s az igazolja legjobban városunk
élet- és fejlődésképeségét.

Hivatalvizsgálat.

Jelentem, hogy a főispán ur, az
alispán ur és szakközvegek ismételten
— és legutóbb 1928. év végén is — hi-
vatalvizsgálatokat tartottak a városnál,
mely vizsgálatok során a város közigaz-
gatásának vezetését rendbenlevőnek mi-
nosították.

Magam is megvizsgáltam részlete-
sen az egyes előadók ügymenetét és
számlalan esetben tartottam pénztárvi-
zálatot és kisebb rendelleneségeken ki-
vül súlyosabb mulasztást nem tapasztal-
tam.

Nem is tudom megállani, hogy e
helyen kifejezést ne adjak azon elme-
resemnek, amelyet majdnem kivétel
nélkül érzek a tanács tagjai és tisztvisel-
őim iránt, kik derékasan és szeretet-
tel csíszják meg velem azt a munkát,
mely nem régen alakult és elhanyagolt
városunkat a fejlődés útjára terelni
lgyekszik.

Hivatalból való távolléteimkor az
egész elmúlt idő alatt Kóos Mihály vá-
rosi főjegyző helyettesített.

Tisztelt Képviselőtestület!
Városunk elmúlt 4 évi történetéről
szólok beszámolómat ezzel befejeztem.
Most pedig rátérek annak ismertetésére,
hogy a közel és belátható jövőben a vá-
ros fejlesztése körül mi — színterem —
a város vezetőségének teendői, vagyis
programot adok.

Értesítés

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a tavaszi kalap ujdonságok már megérkeztek üzletembe. Nagy választék tavaszi és nyári női és gyermekkalapokban. Alakítást a legrovidebb időn belül készítek.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel.

Kupcsok Ilona
Farkas Rezső üzletében.

nem szíjraolunk. Körtünk is van sok felüli, de már azoknak is kinyitolt a szemük. Mi, amíg átgondolt és indokolt ok nem merül fel, dolgosnak és nem zavartuk az üzemet, amelynek vezetőségével különben is békés megértésben működtünk együtt. De nem is kell ám nekünk a munkánk végrébe helyett nem hogy a bányakapitányra, de még a katedyba nem léfrátni. — Bár a keresémből mi is elviselőnk nagyobbban is mégis a körülményekhez képest a miatt nem elégedetlenkedünk küüüösképpen. Ha pedig bár ritkán — bekapogtatunk az üzemetvezető ur irodájába igen-igen csak segít rajtuk. A bányában, mintha csak bázis menének olyan rend, biztonság és gondoskodás fogadja a munkásembert! Ilyen körülmények közt igazán nem látjuk érdekeinkben levőnek, hogy ezt a ritka jó helyzetüket minden monda csinált hasonlatlan és hiába való okvetlenkedéssel elrontsuk. Ha azoknak a baglyasiaknak van magukhoz való szívük, nekünk is van magukhoz való estünk, még pedig egy látásuk több, mert mi nem szíjraolunk... Sőt nem is gondolunk rá. Tisztelettel; a lapostárnai bányászok.

*) Örmélen köszönik a fenti levelet.

Téli gazdasági tanfolyam Mát-rasszóllón. Csonka Istvánban 12 helyen, a megyénkben egyedül Mát-rasszóllón volt gazdasági téli tanfolyam, mit a Földművelésügyi Minisztérium megbízásából három hónapig az Gróf Aurél járási gazdasági felügyelő tartott. Hetenként háromszor taposata a havat, sarat, állta az eső vagy hóvihart, de kötelességét pontosan teljesítette. És nem hiába. Több hallgatója, tanulója, volt de mindvégig csak 30-an tartottak ki. Február 23-án volt a vizsga dr. Józsa Béla min. titkár, min. kiküldött jelentésében. Hát ilyen érdekes vizsga kevés van. A tanuló életkora 16—62-ig. Volt ott apa kettő fiával, kettő vejevel és unokájával. S ezek egy-más feleletet hallgatták. Sinte lehetett látni, hogy mennyire érdekelve voltak. Ha az egyik felet, a másiknak is mozgott a szája, mintha segíni szeretett volna, pedig nem kellett a sugár, mert mindvégig megelégedt a leített kérdésekre, természetesen a saját szavaival és felfogása szerint. Hát Gróf Aurél, bár nem pedagógus, de határozottan szépen leviszított. A tanítványok sem hoztak szegény szorgalmas és praktikus mesterséget. Ezt elismerte a miniszteri kiküldött is. Vizsga után volt az ünnepelet ténykefelvételt és a bankett. A tanítványok megvendégelték az ottlájároikat. Ebéd előtt Spanyár István plebános meleg szavakkal megköszönte a Miniszter áldozatos jószágát Mát-rasszóllón szemben, a ténylekkel igazolta, hogy Mayer János Öngyerméltósága nemcsak barátja a magyar népnek, hanem jószágos atyja is. Dr. Józsa Béla a Miniszter nevében megköszönte a figyelmet, a községi előjáróság részéről a támogatást és a tanulókat részéről a szorgalmat, minélk vezirik a legnagyobb hasznát. Majd Bogár Kálmán községi bíró, a hallgatók egyike, a tanuló nevében őszinte szavakkal megköszönte a tanfolyamvezető Gróf Aurél, gazdasági felügyelő akadályt nem ismerő és lélekesen kintartó ferde-zását. Miro Gróf Aurél kijelentette, hogy akkor lesz igazán boldog, s az lesz ferde-zésének legzsebb jutalma, ha látni fogja a mátrasszóllói határban, hogy tanítványai követik utmutatást és gazdasági jólétükben nagyott vezeték elbra. Tehát még a gyakorlati vizsga bátra van. Ise Mát-rasszóllós halad, itt tanulóak a kicsik és nagyok. A kultúrának is van értéke, és a Magyar-szövevényes társasbédét is tud odai.

Iparoktatás az iskolákban **léte** **logatás.** Magyar Eudre iparisokai fő-gazdát, február hó 27-én és 28-án meg-vizsgálta a községi iparoktatásokról, amelyről az alábbi hivatalos átiratot küldte: A községi iparoktatásokról tek. Iparoktatásokról. Salgótarján. A vezetése alatt álló salgótarjáni községi fiu- és le-ányiskolai tanoktatásokról f. év február hó 27-én és 28-án megvizsgálva, mindenké-vel jelleme, hogy az iskolában rendet, figyelmet, jó tanulói magatartást talál-tam. A tanítói eredmény is jó és folyto-nos haladás képét mutatja. Ennek meg-felold fokozására a helyszínen tett ész-revételeim észrevételeim és kiegyezíté-ésre a következőket közlöm a tek. Ipar-oktatásokról: 1. A kísérletekben az eredmény jó és gyakorlatias; természet-tan, vegytan, technológia tanításánál azonban lépten nyomon érkező az is-kola létszere szeritárának fogyatékos volta, mert a vonatkozó demonstrációk emiatt be nem mutathatók. Pedig ezen tárgyak tanításánál általában, de különösen ipar-oktatásokról általában igen nagy gyakorlati jelentősége van. Gondoskodni íg-azott Ur és járjon el ebben a tekintetben, hogy ezen szeritár fokozatos fejlesztése a községi hozzon bizonyos áldozatot. 2. Rajzokban a haladás és eredmény dicse-rtetes, amiben annak is része van, hogy a rajzi felszerelés örvendetesen gyarapo-dott, bár további modellek beszerzése még kívánatos. Figyelni kell a rajzok kitalálásán arra, hogy minden rajzon fel-írás, sorszám, kelet és tanuló neve, oszt-ály és ipari szakmája rövidesen feltün-tessék. Egyébként a kúllak tetetözés. A rajzok tantervszerűek és elég szármak eddig. Az öszvevont II. III. leánosztály-ban figyelt ki kell arra, hogy a III. évesek, kiknek száma ugysem sok, a II. évesek-kel szemben haladólóg foglalkozzanak. Remélem, hogy ezek teljesítése az iskolát is már is elért résp eredményen felül a to-ábbi fejlődés útjára vezeti. Budapest, 1927. március 3-án. Magyar Eudre ny. iparoktatási kir főigazgató.

Nincsen róza tévén nélkül **de** **kerl** **sínce** **róza** **nékül.** Husz bokoró-zás 16 P. a legzsebb 10 lájtában, csoma-golva. Uaghváry József faliskolaja Cegléd. Oktató nagy érzégyék ingyen.

Beszámoló jelentés. A salgótar-jáni acélglyári és salgóbányai társ iskolák tanítóterületének 1928—29. isk. év I. fe-létől iskolai önértékelés és iskolánküüli nép-művelési tevékenységéről. 1. Mindkét iskola megfelelő műsorral 1—1 tanítói emlékeztetéssel okt. 6-án az iskola ud-varán gyászünnepelet, az iskolában pedig „Horthy Miklós kormányzó ur névünnepe-let”, „A límanovai csata emlékjárat”, „Takarékossági” és „Alkohollencia” na-pot kerzett. 2. Hónonként résztvevő a M. H. Rézrv. 1—1 oktató film előadásán. Elő-adásra került: János vitéz. Az ember kedvence állatai. A magyar tenger és környéke. A cukor. A mi mindennapi kenyérünk. Kis mesterségek. Oca:anjáro oktató film-ek. Előadók voltak: Barthó, Billeter, Nagy, Paksy tanítók. 3. A munkásolvasó nagy termében 4—4 „Mese-délután” rendeztek változatos műsorral, hol a gyermekek és felnőttek is szór-a-zottak és ismereteket gyarapítottak. Ez alkalommal versenyzőstílyú diákok tanuló-gy vezetőit képekkel kísért történeti események és mesék, kacagató mesefil-mek voltak műsoron. Emelttára méltó Árpád bejövetele. Rege a csodaszarva-ról. Kevcház. Vészszörőse. Az arany-szörű bányánya. Aranyos, arukerű. A farkas és a gida. Rippvan Winkle. Tündér-mesék. Világteremtés. A pátrikák. Utasági képek. stb. Előadók voltak: Barthó, Billeter, Nagy, Bauer, Röder, Schnell, B-dő és Danis tanítók és tanítók. 4. A család és iskola közös oktató nevelő munkájának együttes eredménye-résztéle szempontjából 4—4 szülői értekez-letet tartott a tontesőtől 100—120 szülői jelenlétében, mely alkalommal neveléseni egyszégtáni, földrajzi ismeretfejlesztő szabad előadásokat viteltet. képes küé-rettel. Tartott: Oláh Miklós, Billeter, Bauer, Schöck, Röder, Barthó, Schmel, Bédő és Danis. Előadásra került: Aktuális nevelési problémák. A Szülői ház nevelési ferdeség. Nőnevelés. Természetes győzeletyendők. Tüdővész. A lopásra hajló gyermek. Alkohollizmus. A kerpátok szepstéget. Budapest nevezetességéi. A viteltet képeket bemutatták Röder és Nagy tanítók. A szülők tömegesen vet-tek részt az értekezleteken, hogy gyer-mekekkel helyen rány neveléséről barát-ságos megbeszélést folytassanak a szem-

gyermekekkel szőbbjövődét minél biztosabb elapra fektassék. 5. Az acélglyári ipar-oktatulók ismereteinek gyarapítására vol-tak képekkel kísért előadásokat tartottak tanítóink. A tüdővész. Alkohol és bázis. A járványos betegségekről. 6. A salgótarjáni acélglyári és salgói leventék és cserkészek az acélglyári ifjúság műked-velői előadásai rendeztek, táborozási elap-jok a szegény és árva iskolagyermek-tek felruházására. Nagy hatással és er-deklődés mellett adták elő: „A kis musz-kák” eredeti szindarabot. „Pátlíka” vig-játékot. „Levente rózsája” eredeti és „Leánycsol” 3 felvonásos népszínművét. „A vadcsörkészek”. Az esti napi parancs „A cserkész ahol tud segít”. 1—1 fel-vonásos szindarabot. A fenti előadásokat minden esetben a munkás zenekarok és dalárdák közreműködése kísérte a tánc-műveltség fejlete be. 7. Mindkét helyen az acélglyári és róm. kath. Nőegylet kar-túve igen sikerült karácsonyfá ünnepelet rendezett a tanítóterület, melyen karác-sonyi irredta színjátékok, előképek, párbeszédek, osztálytrédok, szavalték gyönyörködötték a szerepmű hallgató-ságot. Ünnepi imát és alkalmi beszédet mondott: Dr. Csengődy Lajos, Traum Péter és Oláh Miklós, mely után 180 árva és szegény iskolás gyermek felru-házása és egy csomag édeséggel való megajándékozása és 10 szegény özevgy felügyeltetésre következett. Az adományok öszvegyűtése: özv. Liptay Jenőné, Ra-mbofer Bélané elnökök és Oláh Miklós főtitkár fáradozásainak az eredménye. 8. Az acélglyári cserkészcsapat 28-an salgói cserkészcsapat 10 tagja 8 hetes özev-zetű tanfolyamot hallgatott s az acélgly-ári cserkész ifjűkből az elemi és ipar-iskolai tanulókból egy 30-as számból álló magyar ifjúsági vöröskereszt csoportot alakított, melynek felügyeletére Röder Alfréd keréttel fel. Ezenküüli mindkét helyen a cserkész és levente foglalkoztatást és dalárdát vezették s a küülfeléle társadalmi egyesületeknél vé-geztek tevékeny munkát. 9. 32 árva és szegény iskolás gyermeknek a téli hóna-pokban tápláló ebédet való ellátását a „Cserkészeglyező Nőegylet” felkérésére Oláh Miklós és Nagy Béla sikeresen old-ották meg a erre felügyeletet gyakor-oltak.

Ebédakció az acélglyárban. A szokatlanul hideg téli alkalmából a mult évekhez híven az „Acélglyári Gyermek-segelyező Nőegylet” az acélglyári liati és alizati munkás társadalom áldozatkész hozzájárulásával és támogatásával a rosz-szül táplált salgótarjáni acélglyári árva és szegényorsu iskolagyermek felügyeltetésére ez évben is ebédeltetési akciózt szervezett: február 1-től március 31-ig s 32 inséget szerezvő gyermeket lát el iz-tetes meleg ebéddel. Még pedig 28 árva gyermeket Bodnár Matyas élelmézési ke-zelőnek, 4-et pedig jószívű család-ok latnak el tápláló ebéddel. Az akció intézése és felügyeltetés: Oláh Miklós és Nagy Béla kérték fel. Ez újabb ne-mes jótékonyágtát az árvak és szegény-gyermekek gondviselőjének bőséges ál-dását kérjük az acélglyári társadalom tagjaira.

Fátás és szülőstetén. A testi kenyélcím. töbök köüti a nedvesség, meonyistégtől és a nedvesség a légnyo.

XXII. magyar kir. osztálysorsjáték!

84.000	42.000
sorsjegy	nyeremény

Minden második sorsjegy nyer!

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

500.000
egy fátmillió pengő

Jutalom és nyeremények:

300.000	50.000	20.000
200.000	40.000	15.000
100.000	30.000	10.000
	25.000	5.000

stb. stb., összesen

7.722.000 pengő készpénzben.

84.000 sorsjegy közül 42.000, tehát

minden második sorsjegy nyer

Az I. osztály húszas máj
1929 ápr. 12-én kezdődik

A sorsjegy hivatalos árai:

Nyelvad 5 P	Negyed 6 P	Fél 12 P	Egész 24 P
----------------	---------------	-------------	---------------

Budapesti Nemzetközi Vásár

1929. május 4-től — 13-ig

A magyar ipar egységes bemutatója

50% os utazási kedvezmény

Részletes felvilágosítás és vásárgyalvány kapható Budapest: a **Vásárfőudánál** V. Alkotmány-ucca 8.

Salgótarjánban az Ipartestület elnöksége.

(Vásárgyalvány ára 3 pengő 20 fillér.)

mától függ. Fontosabb dolog tekintetbe venni az énekivül, hogy milyen ruhát visel az ember és milyen testi munkát végez. Az ember sokkal kényelmesebben érzi magát még az alacsonyabb mérsékletnél is, ha a szobában elegendő nedvesség van. Ha ezt az ember figyelembe veszi, sokkal kevesebb fűtőanyagra van szükség. Az átlagcsalád tekintélyes sumrát spórolhat meg ennek figyelembe vételével és tekintettel a szem mai árára, a meleg levegőfűtés elegendő friss fűtőt levegővel látja el a szobát és az ajtó, ablak alsó nyílásán elegendő friss levegő jön be, feltéve, hogy nem sok ember tartózkodik a szobában, akik ugyanis a friss levegőanyagot hamarabb falemész-tik. Helyes dolog így módon fűtött szobákban az ablak felül felét kisse kinyitni. A gőzzel, vagy megvizrelt fűtött szobákban akkor nyertünk megfelelő temperatúrát, ha az ablak alsó részét nyitjuk ki a rádiátor mellett. A meleg levegő hamarosan cirkulációba fog kerülni a hideg külső friss levegővel és kellemes levegővel látja el az egész szobát. A legtöbb lakást télen túlfűtik. Ez nemcsak drága dolog, de az ember elnapállását is csökkenti és hamarabb hűl meg, vagy kap más betegséget. Megállapították, hogy a kellőképp fűtött embernek 18 fokos melegség épen elegendő, feltéve, hogy a levegő nem túl száraz. Ha több fűtetre van szükség, az azt jelenti, hogy a levegőben nincs elég nedvesség. Ilyenkor tegyük egy edény vizet a rádiátorra vagy tartassuk a szobában cserpepe virágokat, amelyek aránylag elégséges nedvességet árasztanak.

A salgótarjáni kir. járásbírószág mint telekönnyvi hatóság.
2249/1929. tkv. szám.

Arverési hirdetmény-zivonat.

Földvári Gusztáv és végrehajtatónak Mojzes János és Lami Júlianna végrehaj-tást szerezvő ellen indított végrehaj-tást ügyében a telekönnyvi hatóság vég-r-hajtási árverést 26 P. 56 f. tőkalkove-ties en járuléka b-hajtása végett a salgó-tarjáni kir. járásbírószág területeen levő, Salgótarján té. városban fekvő s a salgó-tarjáni 295 sz. tükben A. L. I. sor 748/687 haz. a foglalt szántó és hár ingatlan végrehajtatást szerezvőtel néven B. 15 szent-rit vezetett részére 1200 P. kikiáltási árban elrendelte. Az árverést 1929 év március hó 19 napján délelőtt 10 órakor a telekönnyvi hatóság hivatalos hely-lé-gében fogják megírni.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árveréssel szándékozik kitélesnek bányapénzül a kikiáltás ár 10%-át kéap-pénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ban meghatározott arányammal számlá-toit övedékképes értékpapírral a ki-küldötttel lenni, hogy a bányapénznek előlgeen bírói letébe bolyezásáról kiál-lított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t. c. 21. §.).

Az aki az ingatlanért a kikiáltási árval magasabb ígérletet tett, ha többet igénylő senki sem akar, kötelea nyomban a kikiáltási ár arzárléka szerit megállapí-tott bányapénzt az általa ígért ár ugyan-nyai százalékaig kieg. 1908: XLI. 25 §.). Salgótarján, 1929. évi február hó 20 Zelenka Ottó a. k. kir. íb. elnök.

A kiadomány bitelő: Csomocor tkvté.

FRIEDMANN REZSŐ Ruházati áruháza

Szolgálatján,

(Főtéri állomással szemben)

Telefon: 68.

Tisztelettel felhívom a t. vásárló közönség figyelmét rendkívül olcsó tavaszi ruha ajándékainra.

Férfi készítmény osztály:

- Reklám férfi öltöny — — — 23— P
- Fekete és kék gyapju férfi öltöny — 29-50 "
- Fekete és kék kamgarn férfiföltöny — 44— "
- Fekete és kék l.a. kamgarn férfi öltöny serge beléssel — — — 62— "
- Szines l.a. kamgarn férfi öltöny — 48—10l
- Divat sport öltöny golf nadrággal — 28— P
- Gyapju sport öltöny l.a. serge beléssel 62— "
- Gyapju covercoats férfi felöltő — 51— "
- Ezenfelül mindennemű fiú és gyermek ruhák rendkívül lezártított árban.

Női felöltő osztály:

- Gyapju női tavaszi felöltő végig bélelve 36— P
- Gyapju covercoats női felöltő — — — 43— "
- Legfinomabb tiszta gyapju női angol felöltő különlegességek — — — 60— P-10l
- Fekete és sötétkék l.a. női felöltők óriási választékban. — Dns női szövet raktár, melyekből mérték szerinti rendelésre a legelőgansabb kivitelben készíttetnek női felöltők.**

Urídívat osztály:

ahol a legfinomabb bel- és külföldi szövetkülönlegességeinkből előrendű kidolgo-

zással és legújabb szabásban **szakképzett sport és estélyi öltönyök átmeneti dupla kabátok és felöltők készíttetnek szerződéses szabónkkal.**

- Fekete és sötétkék kamgarn férfi-öltöny, mérték szerint — — — 124 P-10l
- Gyapju sport öltöny mérték szerint 110 "
- Gyapju covercoats felöltő minden színben, seidénia beléssel — — — 125 P-10l
- Cipő, fehérnemű, Gyukits alap, nyakkendő és mindennemű urídívat cikk elsőrangú minőségben kapható.

Meghívó. A Szalgótarjáni Ipartestület 1929. évi március hó 17-én délután 3 órakor tartandó évi rendes közgyűlést tekintet nélkül a megjelentek számára határozatképesen fog megtartatni. Tárgyszorok: 1. Előzői megnyit. 2. Jegyzőkönyvhiteljesítők kijelölése. 3. A testület 1928. évi zárszámadása és végnyomtatása. 4. Az 1929. évi szőlő költségtérítés bejelentése. 5. A szőlőművelés bizottság jelentése és a pénztárunk részére a felmentvény megadása. 6. Az ifjúsági egylet megalapításának letárgyalása. 7. A járási ipartestület megalapításának letárgyalása. 8. Indítványok, amelyek az alapszabályok értelmében csak azon esetben vétetnek a közgyűlésen tanácskozás alá, ha legalább 5 nappal a közgyűlés előtt 5 tag aláírásával az előjárásnak beadottak.

4 üléses „Ford” személyautó eladó Scholcz Lajosnál a Füleki utca 28. sz. alatt.

Értesítés! Van szerencsém Szalgótarján n. é. közönségének b. tudomására hozni, hogy régi jó hírnévű bevezetett „**Szűz iskolám**” f. hó 17-én, (hétfőn) kezdődőleg megnyitom. Urvezetők és hölgyek részére külön előadást tartok. Szalgótarján és vidékére ismert iskolámban előrendű szakoktatás mellett garanciát vállalok! — Jelenkezni lehet bármikor a Szalgótarjáni Agyagipar R. T.-nél Barabás Ignác.

Híszek egy Istenben,
Híszek egy Hazában,
Híszek egy isteni örök igazságban,
Híszek Magyarország feltámadásában
Amen.

Hentes és mészáros tanulónak fitt felvételek. Lesták János Karacsaljai utca 5.

A Békéscsabai Sertéshizlalda r.t. telepén 200 kgr-on felüli prima zsírsertések napi áron minden mennyiségben állapodón kaphatók. — Vasútkarodó telepen.

Nyomoronyhítás. Az idei rendkívül hideg, hosszú tél az életközelmélet, a nyomort megszorozta. A kath. Négyelet és Mária-kongregáció tagjai a jószág forrásának csöppjeit osztogatták, minden anyagi erejükhöz mérten egy hónapot át 22—26 szegénynek minden nap meleg levest és kenyert juttattak. Különösen figyelemre, megbecsülésre tartott azamat a társadalom részéről a kath. asszonyok és leányok ezen akciója. Csendben, feltűnés nélkül csinálták, tisztán a tagok áldozatkészsége biztosította az anyagi eszközöket. A főzést és klostriát személyesen vállalták az asszonyok és leányok. Külön kell megemlékezni ezen a helyen Szeness Arnoldné és Simon Alajosné urhölgyekről. Szeness Arnoldné könyvját engedte át a főzés lebonyolítására, az 8 kezében futottak össze az akció részei és sokszor helyettesítette a főzéssel együtt az influenza miatt elmaradt hölgyeket. A kath. Négyelet és Mária-kongregáció igyekezett híven teljesíteni az igazságszolgálatát.

Aki mer, az nyer! Régi közmondás és igaz is, hogy csak az a nyertes aki rendel sorjegyet a most április 12-én kezdődő m. klr. osztálysorjétkra. Örökös a kereset az új sorjegyek iránt, mert a Pénzügyminisztérium lényegesen megemelték az új jétkért. Egy hogy

a nyereségi esélyek sokkal jobbakk, mint eddig. Ezentul 42.000 kézpénnyereményt sorolnak ki, közel 8 millió pengő összegben. A fele a sorjegyeknek okvetlen nyeri! Dembinsky B. főelárúsi, Budapest II. Zsigmond ucca 8. a mai lapunkhoz mellékelte egy karton lapot, melyről ajánljuk a rendeléslapot levágni és kitöltve még ma postára adni. A szerencse forgandó, tehát próba szerencsét! Mindeneségy sorjegyek egyforma a nyereségi esélye. Hátba az itt ajánlott sorjegyek lesznek! Fortuna kedvelőit! Véletlenül függ az Ön szerencséje is, tehát ne mulassza el most az alkalmat!

Kindó egy lakás, mely áll 2 utcai, 1 udvari szobából, konyha és spejzéből. Ujtelep. Tátra utca 51.

Meghívó. A Szalgótarjáni Sport Egyesület (SSE) f. hó 24-én vasárnap d. u. fél 5 órakor az acélgyári Olvasó Egyletben alapszabálymódosító közgyűlést tart. melyre a tagok mennél nagyobb számban való megjelenését kérjük. Alapszabály szerinti határozatképtelenség esetén az új alapszabálymódosító közgyűlést április hó 3-án este 7 órakor tartjuk meg. Elődzség.

Hirdetmény.

Karacskezesi „Hangya” Szövetkezet Igazgatósága pályázatot hirdet Karacskezesben felépítendő üzemhelyiségeinek és népházának kőműves, ács és asztalos munkálatára. Felkéri az igazgatóság a pályázati óhajokat, hogy pályázataikat legkésőbb **április 1-ig** az igazgatóságnál adják be, Pályázati feltételek és tervek az igazgatóságnál megtekinthetők. Kikötés azonban az igazgatóság, hogy a pályázók közül szabadon választ és a költségvetési munkáltságot a pályázók személye díjazásban nem részesülnek.

Meghívó. Szalgótarján r.t. város képviselőtestületének t. tagjai, f. évi március hó 20-án (szerdán) d. u. 3 órakor a városbáza tanácsstermében tartandó rendes közgyűlésére van szerencsém tisztelettel meghívni. Szalgótarján, 1929. március 11. Dr. Főster Kálmán a. k. polgármester. Tárgyszorok: 1. Bejelentések. Fj. 2) Határozathozatal a vízvezeték létesítése ügyében. Kón. 3) Polgármester jelentése a város utolsó négy évi közgazgatási és közállapotsairól és a város fejlesztési programjának előterjesztése. 4) Egyes bizottságokban megüresedett helyek betöltése. Fj. 5) Dr. Főster Kálmán polgármester szabadsága. Fj. 6) Schwarz Antal II. oszt. állást végelbánás alá vonása. Fj. 7) Kovács Sándor I. oszt. állást végelbánás alá vonása. Fj. 8) Reguly Lajos városi állatorvos betegsége. Fj. 9) Özv. Beke Antalné kérvénye férje után temetkezési segély megállapítása iránt. Fj. 10) Reguly Lajos városi állatorvos kérvénye az állami lakásépítési kölcsön törlesztési részlet fizetésének egy fél évre való felfüggesztése iránt. Fj. 11) Lakbértéki szabályrendelet tárgyalása. Fj. 12) Csatornózási szabályrendelet tárgyalása. Fj. 13) A városi helyegységekről alkotott szabályrendelet módosítása. Fj. 14) A városi alalmunkálatok egkori biztosításáról szóló szabályrendelet tárgyalása. Fj. 15) Gasli János és neje kérvényének tárgyalása az építési kölcsönrel kapcsolatban. Fj. 16) Szalay Mihály szalgótarjáni lakos kérvénye díjazás kérvénye iránt. Fj. 17) Tóth Iréné néni Margit szalgótarjáni lakos-

tól megvett ingatlanra vonatkozó adásvételi szerződés jóváhagyása. Fj. 18) Mikulicz Mihálynak átengedett területre vonatkozó határozathozatal. Fj. 19) Halusky Sándor okl. mérnök kérvénye építési telekéről való lemondás tárgyában. 20) Nagy Lázlóné és társai, valamint Krajcsovic Gyula és neje között létrejött adásvételi szerződés jóváhagyása. Fj. 21) A Füleki, Fő-utca és a Kassai-sor csatornázása. Kón. 22) Közpénzek gyűmlésű elhelyezése az 1929 évben. Fszv. 23) Polgármester előterjesztése 2000 P O.H.H. üzletrész jegyzés tárgyában. Fszv. 24) Gyermekjázatörér létesítése. B. 25) Mentőegyesület támogatása. B. 26) Szilárd Emil közmunka törlése. O. 27) A földbirtokreform ügyében egy 3 legu bizottság kiküldetése. O. 28) A városi szabályozási törv jóváhagyása és ezzel kapcsolatban az építési mód és az ut és járdaszélességek megállapítása. Kón. 29) A Somlyó-utca és a kath. templom mögötti O.F.B. lakótelep vízzel való ellátása. 30) Bohurát István kérvénye dobányáruda céljaira terület átengedése iránt. Kón. 31) Ravatalozó ház létesítése. Kón. 32) A ravatalozásról szóló szabályrendelet tárgyalása. Fj. 33) A városi ingatlan átruházási illetékről alkotott szabályrendelet módosítása. Fj. 34) 1928 évi zárszámadás tárgyalása. Fszv. 35) 1928 évi gyampénztári számadás előterjesztése. Fszv. 36) Kovács István Tátrakeret bejárati díj elengedése iránti kérelme. 37) Beruházási alap létesítése. 38) Paplaji földék bérbeadása. G. 39) Honosiádi és illetégségi ügyek tárgyalása. N. — Az állandó választmány t. tagjai t. évi március hó 18-án (hétfőn) d. u. 3 órakor a városbáza tanácsstermében tartandó ülésre tisztelettel meghívom. Tárgy: A közgyűlés tárgyszorozata. Dr. Főster Kálmán a. k. polgármester.

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legjobbak!
KAPHATÓ:
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
SZALGÓTARJÁN
A KAT. TEMPLOMNAL SZEMBEN.

Lerakat vezetők
telekönnyvi vagy egyéb biztonsikkal kerékpárok, varrógépek, motorkerékpárok és ezek alkatrészei, mezőgazdasági gépek, stb. cikkekben felállítandó lerakat részere kerestetnek. — Ajánlatok: „Állandó Existencia” jelige alatt ERDŐS JÓZSEF hirdető iroda, Budapest, II. Vitéz-utca 2 sz. továbbít.

Kiégett, vagy süket rádiócsövet becserelek

Red-Stár csőre

ráfizetés: P. 2-80—4-80-ig lámpánkint.

Szántó Sándor
rádió és műszaki szaküzlete
Szalgótarján Fő-ucca. Telefon: 72.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

16 Sz.	17 V.	19 kedd	21 csütörtök
PARYSIA	Huszárcajny	Asszony és kártya	
	A sárga mefiszto	A betyárcajny	

Kezdete hétköznap este 8 órakor, vasár és ünneppnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor. Zeneptéti 10 fillér.